

**УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ВІДДІЛ КРАЄЗНАВЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ І БІБЛІОГРАФІЇ**

РЕПРЕСОВАНІ ПИСЬМЕННИКИ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ

Бібліографічний покажчик

Тернопіль - 2000

Упорядник

М.В.Друневич

Вступня стаття

П.М.Бубній

Редактор

Г.С.Моліцька

Відповідальний за випуск

В.І.Вітенко

ПІСНЯ З-ЗА ГРАТ

Складним і жертвним був шлях українського народу до створення незалежної держави на порозі двадцять першого століття. Смерчами пронеслися над нашою землею світові війни та революції. Поразки Української Народної Республіки і Західно-Української Народної Республіки, що продемонстрували, як вияв вікових прагнень народу до єдності, свою злуку 22 січня 1919р., не могли не позначитись на духовному занепаді українського суспільства. Згодом насильницька колективізація на селі, форсована індустріалізація і так звана культурна революція привели до національної трагедії, голоду, деградації. Ці події, як непоправні стихійні лиха, супроводжувались масовими репресіями проти політичних опонентів, інтелігенції та селянства. У таємних директивах Ленін привчав своїх опричників: «Один учений письменник сказав, що якщо необхідно для здійснення відомої політичної мети вдатися до ряду жорстокостей, то треба здійснювати їх найенергійнішим чином і в найкоротший строк, бо тривалого застосування жорстокостей народні маси не винесуть».

На жаль, наше інтелектуальне багатство, нашу духовність більшовики нищили постійно - від самого жовтневого перевороту 1917р. і до проголошення незалежності України. Особливо репресивна машина набрала обертів у криваву добу сталінщини. Вождь під гаслами інтернаціоналізму, єдиної соціалістичної культури все робив, щоб шляхом фізичного винищення інтелігенції обезглавити народ, позбавити його перспективи національного відродження. В Україні були замордовані письменники, вчені, художники, інженери, вчителі, агрономи, лікарі. Фабрикувалися для цього різні процеси, вигадані організації і партії з контрреволюційними програмами, буржуазним націоналізмом. Великого розголосу набрав в 1929 р. інспірований суд у справі так званої Співки Визволення України (СВУ).

Особливо великих втрат зазнала українська література. Дослідники називають різні цифри, зокрема, що за сталінщини було репресовано і вигублено від 97 до 500 митців. Тільки нині ми маємо можливість дізнатися, що в радянських тюрмах перебували М.Рильський, О.Довженко, П.Панч, О.Копиленко, Остап Вишня тощо. Було заборонено талановиті твори П.Тичини, В.Сосюри, У.Самчука, В.Підмогильного, Б.Антоненка-Давидовича, М.Семенка, Р.Купчинського, В.Свідзинського, Б.Лепкого, А.Любченка, І.Багряного, О.Лятуринської... І цей список, як своєрідний мартиролог, можна продовжити.

У витки репресій попадали і митці з Тернопільщини, які в силу різних обставин опинились в Східній Україні. Одні із них перебували у лавах Січових Стрільців чи Української Галицької Армії, що захищали українську соборність. Уже на початку двадцятих років багато старшин, яким не вдалося повернутися в Галичину, попали у Соловецькі табори. Інші включилися у будівництво культурного життя. У 1925 р. була створена літературна організація «Західна Україна», яка об'єднувала понад 50 письменників та художників, здебільшого вихідців із західноукраїнських земель, на той час окупованих Польщею, Румунією, Чехо-Словаччиною. Митці видавали альманахи «Західна Україна». У своїх творах вони висвітлювали злиденне життя у Західній Україні і на Буковині, закликали до єднання з Україною. Проте у 1933 р. письменницька організація, як і альманахи, були закриті. Цього ж року були заарештовані письменники – наші земляки Мелетій Кічура, Володимир Гжицький, а два роки раніше Юхим Вавровий, яким інкримінувалася приналежність до контрреволюційної Української військової організації (УВО) та участь у терористичній діяльності цієї організації. У жахітті таборових буднів гартувалася їхня муза. Показовим з цього погляду став роман-спогад В.Гжицького «Ніч і день», в основу якого лягли особисті враження від перебування на засланні разом з Остапом Вишнею. Сила

твору в моральній чистоті, благородстві людського духу, в розмежуванні сил зла і добра. Хвилює читача і збірка поезій Юхима Ваврового “Наче скошений цвіт...”, видана в 1994р. Це книга болю про втрачені щастя і радість творити в ім’я України, її народу.

Нелегко також було працювати патріотично настроєним галичанам, які опинилися в тенетах польської окупації. Їх переслідували, позбавляли заробітку на життя, забороняли їм проводити громадську і культурну діяльність серед місцевого українського населення. Жінкою великої мужності називали на Тернопільщині поетку Іванну Блажкевич, яка багато сил віддавала роботі жіночих товариств, споживчої кооперації, розширенню на селі дитячих садків. У 1930р. під час пацифікації її побили польські шовіністи. Та не скорилася І.Блажкевич і продовжувала національну справу, несла до селян і їх дітей знання, своє поетичне слово. Навіть за радянських часів до кінця життя вона добивалася у місцевої влади відродження українських традицій, перебудови дошкільного навчання і виховання дітей. Не обминув тоді пацифікації і поет Микола Косар. Не зламали життєстверджуючого духу тортурні катівні Берези Картузької ні Юрію Горошку, ні Адріану Іванчуку, котрий, двічі побувавши там, міг сказати без крихти жалю:

Тоді мій біль, як свічка, зник, погас,
І де був плач, там местний гнів воскрес!
Я вже – не я. В сім’ї робочих мас
Я – тон дзвінкий майбутніх марсельєз!

Та після вересневих подій 1939 р. замовкли голоси Ю.Горошка та А.Іванчука, які очевидно, зрозуміли справжню суть більшовицького тоталітаризму. Тогочасні умови не сприяли розвою їхнього таланту. Почалися повсюдно масові знищення галицької інтелігенції. У 1940 р. був закатований кагебістами у Тернопільській тюрмі талановитий письменник Франц Коковський, який у своїх прозових творах оспівував подвиги дітей у боротьбі січового стрілецтва проти більшовицько-денікінської навали. Трагічно обірвалося життя академіка Кирила Студинського.

Нові випробування творчій інтелігенції краю принесла Друга світова війна. У боротьбі з більшовицькими та фашистськими окупантами гартувалося слово публіциста Осипа Дякова-Горнового і поета Мирослава Кушніра, талант яких живила велика віра у відродження України. Девізом їх подвигу стали слова: “Хто жити вміє – вміє і вмирати прощанням зброї гострим і сталевим”. За тюремні ґрати кидали німці та румуни поета Кирила Куцюка-Кучинського. Спізнав злигодні гулагівського пекла дивізійник “Галичини”, а нині відомий поет і перекладач, лауреат премії ім.М.Рильського, премії братів Лепких Петро Тимочко. Він від імені своїх ровесників – полеглих і живих – зізнається, як на сповіді: “Скажу вам правду: часто каюся, що я з борцями не помер”.

У перші роки після війни, коли на західноукраїнських землях точилася національно-визвольна боротьба, у сталінські катівні та концтабори попадають тисячі безневинних юнаків і дівчат Тернопільщини. Серед них – поети Іван Гнатюк, Галина Гордасевич, Микола Дубас, Григорій Радосівський, Микола Волощук та ін. Цього року І.Гнатюк удостоєний національної премії України ім.Шевченка за книгу-спогад “Стежки-дороги”, в якій розповів про свої невольничі літа, про страдницьку долю своїх побратимів у Сибірі. Життя і творчість поетів цієї плеяди засвідчує: духовна свобода завжди була ворожою унітарному ладові.

Це ще раз підтвердило похолодання у нашому житті після осуду “культу особи” Сталіна та “хрущовські відлиги”. В 1965 р. прокотилася перша хвиля нових арештів в Україні. З кінця шістдесятих і в наступні сімдесяті роки вони стають постійними. Під виглядом “активізації ворожої діяльності націоналістичних елементів в республіці” і боротьбі з українським буржуазним націоналізмом притягались до судової

відповідальності поет Ігор Герета, до позбавлення волі публіцист В'ячеслав Чорновіл, поети Микола Горбаль, Степан Сапеляк та ін. Кожен із них, як Василь Стус, не скорився, не змирився із своїм насильницьки нав'язаним йому статусом в'язня жахливої системи і залишився патріотом України. Останнім часом активізувався як реформатор слова С.Сапеляк, який за книжку поезій "Тривалий рваний зойк" отримав національну премію України ім.Шевченка за 1993 р.

Така когорта нескорених на ниві літератури. Тюрми і заслання багатьом із них вкоротили вік, забрали здоров'я, не дали можливості на повну силу розкрити свій талант. Та здобули вони – особистим прикладом, творчістю, покривдженою долею – нагороду найвищу: любов і визнання українського читача, який, взявши до рук цей бібліографічний покажчик, глибше познайомиться із життям і творчим доробком тих, котрі стали безневинними жертвами більшовицького терору. Книга адресується всім, кому не байдужі трагічні сторінки нашої історії.

П.Бубній – член Спілки журналістів
України

ВІД УКЛАДАЧА

У бібліографічний покажчик “Репресовані письменники Тернопільщини” увійшло 25 репресованих імен наших земляків.

Матеріал подано в алфавітному порядку персоналій. В межах персоналій спочатку подається література даного автора, а потім література про його життя та творчість.

Бібліографічний опис та скорочення здійснено відповідно до діючих стандартів у бібліографічній справі.

Для зручності користування виданням складений іменний покажчик авторів та назв.

Видання не претендує на абсолютну повноту.

ІВАННА БЛАЖКЕВИЧ
(9.10.1886-2.03.1977) –
УКРАЇНСЬКА ДИТЯЧА ПИСЬМЕННИЦЯ

Іванна Омелянівна Блажкевич народилася 9 жовтня 1886 року в селі Денисів Козівського району.

Закінчила екстерном Львівську учительську семінарію 1920р. Тривалий період працювала вчителькою і вихователькою дитячих садків у галицьких селах, вела активну громадську роботу серед жінок і молоді.

1938 року була важко паціфікована польськими шовіністами. У вересні 1939 року обиралась депутатом Народних Зборів Західної України. В 1941-43р.р. була директором с/г школи в с.Денисові.

Виступала в різних жанрах дитячої літератури: поезії, драматургії.

Вийшли з друку її збірки “Подоляночка”, “Прилетів лелека”, “Чи є в світі щось світліше”, “Прилетіла ластівочка».

Іванна Омелянівна Блажкевич – автор спогадів про І.Франка, О.Кобилянську, В.Стефаника, Т.Бордуляка, О.Вітошинського, П.Думку, К.Устияновича, О.Куличичку. Збирала пісні, афоризми, етнографічні матеріали. Була ініціатором створення Денисівського краєзнавчого музею.

Померла 2 березня 1977 року.

В Денисові створено музей-садибу Іванни Блажкевич.

Восени 1988 року в Денисові споруджено їй пам’ятник роботи скульптора Івана Мулярчука.

В 1993 році встановлена літературна премія імені Іванни Блажкевич, яка кожного року видається українським літераторам в її рідному селі на день народження письменниці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Блажкевич І. Весна прийшла: Чотири дитячі пісні для голосу в супроводі фортепіано. – К.: Мистецтво, 1971. – 9с.

2. Блажкевич І. Драматичні твори для дітей. – Тернопіль: Діалог, 1993. – 106с.

3. Блажкевич І. Подоляночка: (Поезії для дітей). – Львів: Кн.-журн. вид-во, 1958. – 32с.

4. Блажкевич І. Прилетів лелека: Вірші та оповідання. – К.: Веселка, 1971. – 51с.

5. Блажкевич І. У дитячому садочку: Для дітей дошк. віку. – Тернопіль: Кн.-журн. вид-во, 1993. – 32с.

6. Блажкевич І. Чи є в світі що світліше?: (Вірші). – К.: Веселка, 1977. – 24с.

7. Блажкевич І. Кленові листки; Новий рік: (Вірші) //Ровесник. – 1972. – 1 січ.

8. Блажкевич І. Птахи прилітають: Форма і зміст: (3 нових поезій) //Ровесник. – 1970. – 7 берез.

9. Блажкевич І. Спогади (30.07.1914-4.10.1921р.р.) //Дзвін. – 1991. - №5. – С.117-129.

10. Блажкевич І. Спогади. Рік 1932 //Тернопіль. – 1993. - №1. – С.44-45; №2. – С.44-45.

11. Божий Сину, зішли згоду на Україну: Різдвяний вертеп /Упоряд. у 1931р. І.Блажкевич/ З фондів держархіву обл. //Вісник Тернопілля. – 1995. – 22 груд.

12. Буденний Г. “Я дітям серце віддала...” //Селянська доля. – 1993. – 16 жовт.

13. Бурма В. Сад Іванни Блажкевич //Вільне життя. – 1993. – 1 трав.

14. Бучко Д. Кілька штрихів до біографії Іванни Блажкевич //Русалка Дністрова. – 1998. - №14 (лип.).

15. Венгер Б. “Тарас у дяка”: [Блажкевич і Шевченко] //Тернопіль вечірній. – 1993. – 6 берез.

16. Вістюк Г. У Денисові свято //Ровесник. – 1986. – 16 жовт.
17. Герета І. Не хотіла старіти //Тернопіль. – 1996. - №2. – С.19-25., фото. – (Духовні острови народу).
18. Герета І. Ювілей Іванни Блажкевич //Жовтень. – 1987. - №2. – С.129.
19. Горак Р. Листи болю і мужності: [О.Дучимінська та І.Блажкевич] //Дзвін. – 1997. - №4. – С.99-101.
20. Демків Б. Сад її любові //Ровесник. – 1986. – 9 жовт.
21. Дерій В. Захисниця простого люду //Вільне життя. – 1996. – 8 жовт.
22. До невисихаючої криниці добра, любові, мужності //Вільне слово. – 1995. – 7 жовт.
23. З архіву письменниці Іванни Блажкевич //Вільне слово. – 1993. – 11 верес.
24. Осадчук П. Іванна Блажкевич //Тернопілля-97. – Тернопіль, 1997. – С.299.
25. Остап'юк О. Спогад про Іванну Блажкевич //Відродження. – 1991. – 27 серп.
26. Передирій В. Блажкевич І.О. (09.10.1886-02.03.1977): Біогр. довідка //Українська журналістика в іменах. – Львів, 1995. – Вип.2. – С.40-42. – Бібліогр. С.42.
27. Портрет Іванни Блажкевич: [Робота терноп. художника Я.Новака] //Русалка Дністрова. – 1996. - №18 (жовт.).
28. Савак Б. Слово про нескореність //Жовтень. – 1986. - №10. – С.101-103.
29. Савчук В. У бабусі Іванни //Бережанське віче. – 1995. – 4 берез.
30. Сенатович О. Жінка, не угодна жодній владі: Коротке слово про письменницю, громадську діячку І.Блажкевич //Дзвін. – 1991. - №5. – С.117.
31. Хома В. З Кобзарем у серці: [І.Блажкевич і Т.Шевченко] //Ровесник. – 1990. - №10. – (4-10 берез.).
32. Хома В. З “кружка” денисівських дівчат //Вільне життя. – 1996. – 19 жовт., портр.
33. Хома В. Колосок подільської пшениці: [І.Блажкевич і О.Кобилянська] //Вільне життя. – 1989. – 15 лют.
34. Хома В. На все життя //Вільне життя. – 1981. – 9 жовт.
35. Хома В. Натхнення черпала у Кобзаря //Ровесник. – 1986. – 9 жовт.
36. Хома В. Паціфікація над Іванною Блажкевич //Свобода. – 1999. – 14 січ. – (Так було).
37. Хома В.І. “Пласт” і “Луг”: Невідомий штрих до портрета І.Блажкевич //Вільне життя. – 1991. – 29 берез.
38. Хома В. Подільська мрійниця //Вільне життя. – 1986. – 5 жовт.
39. Хома В. Творець Денисівської поетичної музи //Свобода. – 1993. – 12 жовт.
- ***
40. Премія імені Іванни Блажкевич: Історія //Русалка Дністрова. – 1996. - №18 (жовт.).
41. Ханас В. Перші лауреати премії Іванни Блажкевич: [заснована премія у 1993р.] //Русалка Дністрова. – 1993. - №20 (листоп.).
- ***
42. Блажкевич Іванна (1886-1977) – дитяча письменниця //Енциклопедія українознавства /Під ред. В.Кубійовича. – Львів, 1993. – С.140.
43. Іванна Блажкевич (09.10.1886-02.03.1977) – дитяча письменниця //Тернопіль: Тернопільщина літературна. – Тернопіль, 1991. - Дод. №2. – С.6.
44. Медведик П.К. Блажкевич Іванна Омелянівна (9.10.1886 - с.Денисів Козівськ. р-ну – 2.03.1977 там же) – укр. письменниця //Мистецтво України: Енциклопедія. – К., 1995. – Т.1. – С.212.
- ***
45. Іванна Блажкевич: Бібліогр. покажчик /Упоряд. Баб'як П.Г., Хома В.І. – Львів, 1980. – 44с.

ЮХИМ ВАВРОВИЙ
(12.04.1890-2.12.1970) –
УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Вавровий (Виливчук) Юхим Андрійович народився 12 квітня 1890 року в Попівцях Крем'янецького району. Вчився у сільській церковно-парафіяльній школі. 1904 року стає учнем Почаївської друкарні.

Наприкінці 1907 року, в пошуках кращої долі, переїжджає до Києва, де працює складачем у друкарнях Яковлева та Чолокова.

Друкуватися почав 1911 року в журналах «Огни» і «Печатное слово».

1914 року, напередодні 100-річчя від дня народження Т.Г.Шеченка, Юхима Ваврового заарештовано за підготовку відзначення ювілею Кобзаря.

З приходом до Києва денікінців повертається до рідних Попівців. Тут його заарештовують білополяки. 1920 року звільнений і повертається до Києва. Більш як десять років віддав він армійській службі.

У ніч з 17 на 18 січня 1931р. його заарештовано як «ворога народу». У тюрмах він просидів аж до 1936р.

У вересні 1937р. – знову арешт. І вирок: десять років Сибіру. З 1950-го до 1953-го відбував ще одне ув'язнення у Красноярському краї.

Після двадцятирічного поневіряння у сталінських таборах повертається на Україну, в рідні Попівці, де жив на мізерну пенсію.

В останні роки життя Юхим Андрійович робив певні спроби, щоб видати збірку віршів. Але... В умовах брежневського застою це було марно.

Упорядником такої збірки віршів був літературознавець з Житомира Василь Півторадні.

Він уклав майже сто віршів поета, написав вступну статтю, зробив примітки. Збірка була здана до видавництва «Молодь», звідки потрапила в архів.

Правда, у 1967 році низка віршів Ю.Ваврового була опублікована в часописах «Україна», «Дніпро».

Помер 2 грудня 1970 року.

Вірші Ю.Ваврового друкувались посмертно у квартальнику «Поезія», газетах «Літературна Україна», «Друг читача», «Вільне життя».

Найскладніші життєві колізії, які випали на долю поета, не збили його з праведного шляху, не стерли любові до отчого краю, рідної землі, до поезії, віри у справедливість. Його поезія – це частка душі народу, вірним сином якого він був усе життя.

Скромною пам'яткою у вінок шани поета стане перша збірка його творів, яка видана в 1994р.

ЛІТЕРАТУРА

46. Виливчук-Вавровий Ю. Наче скошений цвіт...: Вибрані твори /Упоряд. Г.Чернихівський. – Крем'янець, 1994. – 38с.

47. Вавровий Ю. Автопортрет; У тайзі; Я знову в рідному селі:[Вірші] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.1. – С.15-16.

48. Вавровий Ю. “Благословлю, прославлю, восхвалю...”; “Душа, як мандрівник в пустині...”:[Вірші] //Курінь: Літ.-мист. альманах. – Збараж, 1993. – Вип.3. – С.14.

49. Вавровий Ю. Своїх пророків розп’яли...: [Вірші] //Україна – 1991. – №26. – С.22-23.

50. Виливчук-Вавровий Ю. Село моє – Попівці: [Вірші] //Діалог. – 1995. – 9 верес.

51. Виливчук (Вавровий) Ю. Скошений цвіт: [Вірші з неволі] //З облоги ночі: 36. невільничої поезії України 30-80 р.р. – К., 1993. – С.56-65.

52. Поезії Юхима Ваврового /Публ. Г.Черніхівського //Друг читача. – 1990. – 19 лип.

53. Вікторов В. У вінок поета //Прапор перемоги. – 1990. – 24 квіт.

54. Світлій пам'яті Юхима Виливчука-Ваврового /Матеріали: Автобіографія. – Лист Ю.Виливчука до дочки Варвари //Діалог. – 1995. – 13 трав.

55. Тернисті дороги Юхима Ваврового //Черніхівський Г.І. Крем'янецьчина: Історичне та літературне краєзнавство: Матеріали на допомогу педагогам і студ. спец. навч. закладів та загальноосвітніх шкіл. – Крем'янець, 1992. – С.60-64.

56. Фарина І. “І між людьми людей шукаю” //Свобода. – 1995. – 23 трав.

57. Фарина І. Чекає книга видавця //Відродження. – 1991. – 3 серп.

58. Черніхівський Г. “А лелеки вертають на Україну...” //Народне слово. – 1991. – 6 верес.

Те ж: Гомін. – 1992. – 7 трав.

59. Черніхівський Г. “Земле, буди у нас думи всеплідні...” //Тернопіль. – 1996. - №3. – С.29-30., фото.

Те ж: Діалог. – 1995. – 29 квіт.

60. Черніхівський Г. Наче скошений цвіт //Вільне життя. – 1990. – 17 квіт.

61. Черніхівський Г.І. Поет революційного гарту //Тези доповідей і повідомлень 1-ї Терноп. обл. наук. іст.-краєзнав. конференції. Ч.ІІІ. Секція У. Література і мистецтво. – Тернопіль, 1990. – С.12-13.

62. Черніхівський Г. “Пройшов і крізь бурю, і сліпу заметіль” //Друг читача. – 1990. – 19 лип.

63. Черніхівський Г. “Світить огні” //Україна. –1991. - №26. – С.21-22.

64. Черніхівський Г. Світлій пам'яті Юхима Виливчука-Ваврового //Діалог. – 1995. – 13 трав.

65. Черніхівський Г. Тернисті дороги Юхима Ваврового //Вавровий-Виливчук Ю. Наче скошений цвіт.... – Крем'янець, 1994. – С.3-8.

66. Черніхівський Г. Тернова доля поета //Ровесник. – 1990. - №14 (1-7 квіт.).

67. Література до знаменних і пам'ятних дат Тернопільщини на 2000 рік: Бібліогр. список /Укладачі: Друневич М.В., Іванко Н.К. – Тернопіль: Оперативний друк, 1999. – 104с.

С.35-36: Про Ю.Ваврового-Виливчука.

МИКОЛА ВОЛОЩУК

(8.09.1921-4.07.1978) –

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Волощук Микола Іванович народився 8 вересня 1921 року в селі Криве Козівського району в селянській сім'ї. Приватно навчався у художника І.Гербія, потім – опановував живопис у василіанському монастирі в Жовкві.

Навчався у Львівському інституті прикладного мистецтва. Після війни працював учителем сільської школи.

У 1948р. М.Волощук був заарештований і відправлений на 8 років у колимські табори. 1958 рік – другий арешт.

Останні роки життя працював у Львівському художньому фонді.

Помер М.І.Волощук 4 липня 1978 року.

Твори поета друкувалися у журналах “Дзвіночок”, “Україна”. Є автором збірки поезій “Сучасність” (поч. 40-х р.р.).

ЛІТЕРАТУРА

68. Волощук М. М.Д...; “Здається, все так просто починалось...”; Спогади і мрії; З моїм тридцятиліттям; Одна струна: [Вірші] //З облоги ночі: Зб. невільничої поезії України 30-80 р.р. – К., 1993. – С.74-78.

69. Волощук М.І. Поетові; З моїм тридцятиліттям; Опівдню: [Вірші] //Тернопіль: тернопільщина літературна. Дод. №4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.1. – С.17.

70. Волощук М. Сучасність; Новорічне; Живіть у віках; З моїм тридцятиліттям; Тяжкій утраті у день смерті М.Рильського: [Вірші] //Відродження. – 1991. - №44 (23 квіт.).

71. Волощук М. Тяжкій утраті; В дорозі; Одна струна: [Поезії] //Вільне життя. – 1992. – 1 трав.

72. Савчук В. Повернення з невідомості //Відродження. – 1991. - №44 (23 квіт.).

73. Хома В. Волощук Микола Іванович: [Біогр. довідка] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод.№4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. - Ч.2. – С.17.

74. Хома В. Поезія з неволі //Вільне слово. – 1991. – 7 груд.

75. Хома В. Словом і пензлем //Вільне життя. – 1998. – 7 лип.

ІГОР ГЕРЕТА

(25.09.1938) –

**ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, ДИРЕКТОР ІНСТИТУТУ НАЦІОНАЛЬНОГО
ВІДРОДЖЕННЯ, АРХЕОЛОГ, КРАЄЗНАВЕЦЬ, ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ
МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ, ЛАУРЕАТ ПРЕМІЇ БРАТІВ ЛЕПКИХ**

Герета Ігор Петрович народився 25 вересня 1938 року у с.Скоморохи Тернопільського району.

Закінчив історичний факультет Чернівецького університету (1962р.). З того часу працює в Тернопільському краєзнавчому музеї. Директор інституту національного відродження України в Тернополі.

У 1965 році був заарештований за антирадянську діяльність. Після піврічного ув’язнення засуджений до п’яти років тюрми умовно.

В часи заборон і тиску не міг реалізувати свій науковий і творчий потенціал. Проте став відомим істориком, археологом, мистецтвознавцем та громадським діячем. Пише вірші та оповідання.

У видавництві “Лілея” вийшла книжка-пам’ятка віршів та прози І.Герети “Скибка неба”. У часописі “Дзвін”, наукових збірниках друкуються його нові наукові публікації в галузях мистецтвознавства та археології.

У 1997 з його ініціативи засновано у Тернополі осередок Наукового Товариства ім.Т.Шевченка.

Лауреат Всеукраїнської премії ім. братів Лепких.

ЛІТЕРАТУРА

76. Герета І. Скибка неба. – Тернопіль: Лілея, 1997. – 84с.

77. Герета І.П. Бережани: Іст.-краєзнав. нарис /Худож. Г.В.Кучабський. – 2-е вид., доп. і перероб. – Львів: Каменярь, 1989. – 61с., 8 арк. іл.

78. Герета І.П. Бережани: Іл. краєзнав. нарис /Худож. Є.Т.Удін; Фото В.О.Бурми. – Львів: Каменярь, 1979. – 79с. іл., 12 л. іл.

79. Герета І., Гордій М. Чортків: Краєзнав. нарис /Худож. В.В.Ковальчук. – Львів: Каменярь, 1985. – 42с., 8 арк. іл.

80. Демченко В.Ф., Герета І.П. Тербовля: Іст.-краєзнав. нарис /Худож. Є.Удін; Фото В.Бурми. – Львів: Каменярь, 1971. – 84с., іл., фото.

81. Тернопіль: Фотоальбом /Ред. рада видання: В.Негода, Д.Чепіль, І.Герета, Б.Лановик, П.Шпорчук. – Тернопіль, 1996. – іл., фото.

82. Герета І. ...І декілька слів про батька: [О.Герету. Добірка його віршів] //Подільське слово. – 1993. – 17 квіт. – (Талановиті наші земляки).

83. Герета І. Казка для вас: [Вірші] //Русалка Дністрова. – 1995. - №7 (квіт.).

84. Герета І. Кілька слів про батька: [О.Герету] //Тернопілля-96: Регіон. річник. – Тернопіль, 1997. – С.572-574.

85. Герета І. Симоненкові; Лесь Курбас; Мій похорон; Свितязь; Будь, Києве, думкою...; Задивлявся на світ; Смерть Нептуна; Монолог емігранта: [Вірші] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.2. – С.11-12.

86. Герета І. Микола Литвин. Легенда про слово і пісню //Тернопіль. – 1994. - №5-6. – С.18-20.

87. “Про відзначення нагородами України працівників культури і мистецтв”: Указ Президента України //Свобода. – 1998. – 24 верес.

По Терноп. обл. присвоєно
“Заслужений діяч мистецтв України”

Гереті Ігорю Петровичу.

88. Нові лауреати премії імені братів Лепких //Свобода. – 1997. – 10 черв.

89. Демків Б. І ми були молодими...: Штрихи до ювілейного портрета //Вільне життя. – 1998. – 26 верес.

90. Косів М.В. Вірність покликанню краєзнавця //Нар. творчість та етнографія. – 1989. - №1. – С.69-72.

91. Кушнір О. Велет українського духу //Вільне життя. – 1998. – 22 жовт.

92. Литвин М. Слово про побратима //Герета І. Скибка неба: Поезія. – Тернопіль, 1997. – С.5-8.

93. Литвин М., Шевчук В. “Дух, наука, думка, воля...” //Тернове поле. – 1990. - №13-14 (17-18 жовт.).

94. Ліберний О. Він любить і знає рідний край //Свобода. – 1998. – 17 жовт.

95. Присяжний В. Син краю рідного //Тернопіль вечірній. – 1998. – 24 верес.

96. Савак Б. У Ігоря Герети - шістдесят осінь //Вільне слово. – 1998. – 2 жовт.

97. Сорока П. “Не питай міра кволості де: кволий я вже своєю силою...” //Божий сіяч. – 1998. - №3 (берез.).

98. Сорока П. Небо поезії Ігоря Герети //Тернопіль вечірній. – 1998. – 26 січ.

99. Сорока П. Смак небосної скибки: [Про збірку поезій “Скибка неба”] //Дзвін. – 1998. - №8-9. – С.154.

100. Стельмах М. Свято духовності //Тернопіль вечірній. – 1998. – 24 жовт.

ВОЛОДИМИР ГЖИЦЬКИЙ

(15.10.1895-19.12.1973) –

УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК

Народився Володимир Гжицький 15 жовтня 1895 року у селі Острівець Тербовлянського району. Вчився у Тернопільській українській гімназії, у 1926 році закінчив Харківський інститут лісівництва. У роки першої світової війни був поручиком УГА.

З 1919 року проживав у Харкові.

Почав друкуватися з 1922 року. Першу збірку поезій «Трембітяні тони» випустив у 1924р. Про життя і боротьбу за волю українців Галичини написав повість «Муца» (1928) та видав збірку оповідань «Цісарське право». Він автор романів про нові відносини в житті народів Алтаю «Чорне озеро». Після арешту сталінськими опричниками і довголітнього заслання на Далекий Півночі, Гжицький осідає у Львові і

повертається в літературу збіркою оповідань «Повернення». Події 1914-1941р.р. в Галичині і на Наддніпрянщині відтворено в автобіографічних романах-трилогії «У світ широкий», «Великі надії» і «Пустинний берег» (1960-1963, автор відображений в образі Миколи Гаєвського). Подією в літературі стає його автобіографічний роман «Ніч і день» про страшні умови заслання, де бачимо гірку долю автора і Остапа Вишні. Славу письменникові принесли два його історичні романи «Опришки» і «Кармелюк».

Гжицький пробував своїх сил у творенні п'єс для дітей та юнацтва - «По зорі» (1925), «Вибух» (1927) і «Наступ» (1931), які бачили світло рампи у Харкові і Львові. Його оповідання про тварин («Лось», «Дика качка» та ін.) та статті, направлені на охорону природи.

Знавець слов'янських мов, Гжицький дав українському читачеві у своєму перекладі романи й повісті польських письменників К.Тетмаєра, Б.Пруса, Г.Запольської. Переклав він і поему Ю.Словацького «Батько зачумлених» і окремі вірші А.Міцкевича, С.Висп'янського, Ю.Тувіма.

Залишив у рукописах невеличкі спогади про В.Сосюру, Леся Курбаса, М.Крушельницького та інших своїх друзів.

В останні свої роки письменник друкував оповідання у львівській та тернопільській пресі, навідувався у рідні села на Тербовлянщині. Він згадував: «Завжди я любив своє мальовниче село Довге. Заслонене від східних вітрів горою Бердою, воно розстелилося вздовж Серету, милої річки, що омиває також і Острівець. Ці два мої рідні села, наче дві дорогі намистинки на срібній живій нитці. Як чудову природу села, любив я і його мешканців...».

Помер В.Гжицький 19 грудня 1973 року у Львові, похоронений на Личаківському цвинтарі.

ЛІТЕРАТУРА

101. Гжицький В.З. Твори: В 2 т. /Вступ. ст. С.Шаховського. - К.: Дніпро, 1974.

Т.1. - 1974. - 654с.

Т.2. - 1974. - 655с.

102. Гжицький В. Лось: Оповідання. - К.: Дніпро, 1970. - 390с.

103. Гжицький В.З Ніч і день: Роман. - Львів: Каменярь, 1989. - 308с.

104. Гжицький В.З. Опришки: Роман. - Львів: Каменярь, 1985. - 265с.

105. Гжицький В.З. Побачення: Новели та оповідання. - Львів: Каменярь, 1972. - 59с.

106. Гжицький В. Пролог до осені: Оповідання, нариси, етюди. - Львів: Каменярь, 1978. - 192с.

107. Гжицький В.З. Слово честі: Роман. - Львів: Каменярь, 1968. - 247с.

108. Гжицький В.З. У світ широкий: Роман. - К.: Рад. письменник, 1960. - 323с.

109. Гжицький В.З. Чорне озеро (Кара-Кол). Опришки: Романи. - К.: Дніпро, 1965. - 575с.

110. Возна Р. Письменник трагічної долі //Свобода. - 1998. - 19 груд. - (Славетні імена).

111. Вшанували славного земляка //Свобода. - 1995. - 17 жовт.

112. Володимир Гжицький (1895-1973):Огляд творчості //Приходько І. Творчі портрети Українських письменників ХХ століття: Посібн. для вузів і шкіл. - Тернопіль, 1993. - С.118-139.

113. Герасимчук Я. Чотири новели про Володимира Зеноновича //Дзвін. - 1995. - №10. - С.143-144.

114. Гнатюк І. Правдолюб і подвижник //Український шлях. - 1995. - 20 жовт.

115. Головин Б. Мої зустрічі з Гжицьким //Вільне життя. – 1995. – 17 жовт. – (Рядок з біографії краю).
116. Гуменюк В., Гуменюк Г. В його житті відбилась доля України... //Свобода. – 1995. – 13 жовт.
117. Гушак І. Великий і людяний //Український шлях. – 1995. – 20 жовт.
118. Демиденко П. Залюблений у ліс і людину //Армія України. – 1995. – 18 жовт.
119. Іваничук Р. Про Гжицького з усмішкою //Дзвін. – 1995. - №10. – С.137-139.
120. Кудлик Р. Жага життя //Дзвін. – 1995. - №10. – С.141-143.
121. Курис Г. Злетів і на обпалених крилах //Русалка Дністрова. – 1995. - №18 (жовт.).
122. Лубківський Р. Драма епохи, трагедія людини //Дзвін. – 1995. - №10. – С.133-134, портр.
123. Лубківський Р. Ніч і день Володимира Гжицького: Уривок з есе //Український шлях. – 1995. – 20 жовт.
124. Лубківський Р. Осінь, котра ще його пам’ятає //Літ. Україна. – 1995. – 23 листоп.
125. Марусевич М. Лицар добра і краси //Шлях перемоги. – 1995. – 28 жовт.
126. Медведик П. Зустріч з письменником //Русалка Дністрова. – 1995. - №18 (берез.).
127. Мельник В. Володимир Гжицький //Літ. Україна. – 1991. – 27 черв.
128. Мельник В. Дні і ночі Володимира Гжицького //Слово і час. – 1995. - №9-10. – С.17-21.
129. Мельничук Б. Дорогами творчості й болю //Тернопіль вечірній. – 1995. – 7 жовт.
130. Ониськів М. Жодного дня без рядка //Вільне життя. – 1995. – 10 жовт.
131. Ониськів М. “Щиро ваш В.Гжицький” //Вільне життя. – 1993. – 8 жовт.
132. Петренко М. Під знаком північного лося: [Спогад] //Дзвін. – 1995. - №10. – С.139-141.
133. Тимочко П. Один з українських Овідіїв //Русалка Дністрова. – 1995. - №18 (жовт.).
134. Федорів Р. Гріх і кара //Дзвін. – 1995. - №10. – С.134-137.

135. Гжицький Володимир Зенонович (15.10.1895-19.12.1973) – укр. письменник //УРЕ. - 2-е вид. - К., 1979. - Т.3. - С.16.
136. Гжицький Володимир Зенонович (15.10.1895-19.12.1973) – укр. письменник //УЛЕ. - К., 1988. - Т.1. - С.418.
137. Гжицький Володимир (15.X.1895-19.XII.1973) – укр. письменник. Нар. в с.Острівець Тербовл. р-ну //Ткачов С., Ханас В. 250 імен на карті Тернопілля: Польсько-укр. культ. взаємини. – Тернопіль, 1996. – С.18.

138. Література до знаменних і пам’ятних дат Тернопільщини на 2000 рік: Бібліогр. список /Укладачі: Друневич М.В., Іванко Н.К. – Тернопіль: Оперативний друк, 1999. – 104с.

С.68-69: Про В.Гжицького.

ІВАН ГНАТЮК

(27.07.1929) –

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ, ЛАУРЕАТ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПРЕМІЇ УКРАЇНИ ІМ. Т.ШЕВЧЕНКА

Народився Іван Федорович Гнатюк 27 липня 1929 року в с.Дзвиняча Збарзького району, у бідній селянській родині. З раннього дитинства зазнав чимало горя. То була боротьба за виживання, за кусень хліба.

Початкову школу закінчив у рідному селі. 1947-1948 роки – навчання у Кременецькому педучилищі, де його підстерегла біда. За вірш про Україну, за підлим доносом його заарештовано. По дорозі до в'язниці він утік, але нового арешту, сталінських тюрем та колимських концтаборів йому не вдалося уникнути. Ніщо не зломило його духу борця за вільну, незалежну Україну. Навіть в умовах тоталітарного режиму, незважаючи на всі перепони й рогатки більшовицької цензури, він не ламав свого пера, не сходив з обраного шляху, хоч давалось усе ой як нелегко. Починаючи із 60-х років, одна за одною виходять збірки поезій: “Паговіння” (1965), “Калина” (1966), “Повнява” (1968); “Жага” (1970), “Барельєфи пам’яті” (1977); “Дорога” (1979), “Чорнозем” (1981), “Турбота” (1983); “Осіння блискавка” (1986), “Благословенний світ” (1987); “Нове літочислення” (1990), “Хресна дорога” (1992).

Член Національної Спілки письменників України з 1967 року.

Лауреат Національної премії України імені Т.Шевченка 2000 року за книгу “Стежки-дороги”.

ЛІТЕРАТУРА

139. Гнатюк І. Благословляла мати на дорогу: Вірші та поеми. – К.: Веселка, 1994. – 95с.

140. Гнатюк І. Життя: Поезії. – Львів: Каменярь, 1972. – 38с.

141. Гнатюк І. Паговіння: Поезії. – Львів: Каменярь, 1965. – 28с.

142. Гнатюк І. Повнява: Поезії. – К.: Рад. письменник, 1968. – 92с.

143. Гнатюк І. Турбота: Поезії. – К.: Рад. письменник, 1983. – 106с.

144. Гнатюк І.Ф. Чорнозем: Лірика і поеми. – Львів: Каменярь, 1981. – 111с., іл.

145. Гнатюк І. Перший арешт: Фрагмент //Тернопілля’96: Регіон. річник. – Тернопіль, 1997. – С.491-492.

146. Гнатюк І. “Вірю, що дочекаюся людського і божого суду...”: Монолог поета //Русалка Дністрова. – 1994. - №16 (груд.).

147. Гнатюк І. Дім; Останній лист; Пісня – сильніша за смерть; Біль; Думка про пам’ять; Могила Яворницького: [Вірші] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №2. – Тернопіль, 1991. – С.50-51.

148. Гнатюк І. Душа – як тятива: [Поезії] //Дзвін. – 1991. - №12. – С.3-5.

149. Гнатюк І. Затамовані болі: [Вірші] //Київ. – 1989. - №7. – С.6-11.

150. Гнатюк І. Кременець; Моє село: [Вірші] //Тернопіль. – 1994. - №5-6. – С.79; 86.

151. Гнатюк І. “Крем’янецький курінь”; “Повстанець”; Шлюбна ніч; Заповіт: Із циклу “Дух одвічної стихії” //Березіль. – 1994. - №1-2. – С.9-13.

152. Гнатюк І. Правда – мета: [“З вогню Тарасового слова”: Цикл віршів] //Літ. Україна. – 1993. – 11 листоп.

153. Гнатюк І. Прозріння духу: [Поезія] //Русалка Дністрова. – 1994. - №12 (верес.).

154. Гнатюк І. Стежки-дороги: Уривок з книжки-споминів //Русалка Дністрова. – 1995. - №13 (черв.).

Те ж: Сучасність. – 1995. - №9. – С.116-128; №11. – С.149-167; №12. – С.151-162. Поч. №№7-8.

155. Гнатюк І. Холодний Яр; Повстанець; Допит; Пам’яті Василя Теслюка: [Вірші] //Основа. – 1995. - №28. – С.48-56.

156. Гнатюк І. Поборник нашої єдності: [Про І.Дубилка, нашого земляка] //Русалка Дністрова. – 1995. - №1 (січ.). – (Подвижники нації).

157. Гнатюк І. Правдолюб і подвижник //Український шлях. – 1995. – 20 жовт.

158. Гнатюк І. Туча за Україною //Київ. – 1998. - №9-10. – С.18-23.

159. Про присудження Національної премії України імені Тараса Шевченка: Указ Президента України //Літ. Україна. – 2000. – 16 берез.

Присудити Національну премію
України імені Тараса Шевченка 2000 року
Гнатюку Івану Федоровичу -
письменнику - за книгу “Стежки-дороги”.

160. Бердник М.Я., Дем”ян Г.В. Філософсько-поетичні концепції народу і його буття в творчості І.Гнатюка //Тези доповідей і повідомлень І-ї Терноп. обл. наук. іст.-краєзнав. конференції. Ч.Ш. Секція V. Література і мистецтво. – Тернопіль, 1990. – С.14-15.

161. Зборовський А. “Стежки-дороги” Івана Гнатюка //Літ. Україна. – 1998. – 17 верес.

162. Іван Гнатюк: [Біогр. довідка] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №2. – Тернопіль, 1991. – С.50.

163. Мазурчук В. “Я весь у ньому – в твоєму імені святому, Україно!” //Діалог. – 1992. – 1 лют.

164. Пасічник Б. “Стежки-дороги” привели до визнання: Письменник І.Гнатюк – лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка //За вільну Україну. – 2000. – 17 берез.

165. Следзінська Л. З вогню Тарасового слова //Тернопілля’96: Регіон. річник. – Тернопіль, 1997. – С.489-491.

166. Сорока П. На крутозламі життєвих доріг //Літ. Україна. – 1998. – 17 груд.

167. Чернихівський Г. Голгофа Івана Гнатюка: Сторінки життя й творчості відомого укр. поета з Волині //Сіяч. – 1993. - №10 (берез.).

Те ж: Дзвін. – 1994. - №1. – С.146-148.

Русалка Дністрова. – 1993. – №9 (квіт).

168. Юринець І. Хресна дорога Івана Гнатюка //Літ. Україна. – 1993. – 27 трав.

169. Гнатюк Іван – поет //Збаражчина: Зб. статей, матеріалів і споминів. – Нью-Йорк, 1980. – С.285-286.

170. Іван Гнатюк: [Коротка біогр.] //...З порога смерті...: Письменники України – жертви сталінських репресій. – К., 1991. – С.134-137.

171. Гнатюк Іван (27.07.1929) – укр. поет і перекладач //Ткачов С., Ханас В. 250 імен на карті Тернопілля: Польсько-укр. культ. взаємини. – Тернопіль, 1996. – С.19.

МИКОЛА ГОРБАЛЬ

(1941) –

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Микола Андрійович Горбаль народився 1941 року на Лемківщині. Ріс і вчився на Тернопільщині. За фахом – вчитель музики.

Перша ж спроба написати твір радикально змінила життя автора. Поему “Дума”, 1970р. визнано антирадянською – і М.Горбаль дістав п’ять років концтаборів і два роки заслання.

Був ще двічі засуджений. Загальний стаж ув’язнення – 16 років.

Неволю відбував у тюрмах та концтаборах Сибіру, Уралу, Мордовії.

Зараз живе і працює в Києві.

ЛІТЕРАТУРА

172. Горбаль М. [Вірші] //З облоги ночі: Зб. невільничої поезії України 30-80р.р. – К., 1993. – С.112-122.

173. Горбаль М. Придорожня капличка: [Поезія] //Кафедра. – 1989. - №8. – С.52-58.

174. Бутрим А. Микола Горбаль: [Біогр. довідка] //Кафедра. – 1989. - №8. – С.51.

175. Микола Горбаль: [Біогр. довідка] //З облоги ночі: Зб. невільничої поезії України 30-80р.р. – К., 1993. – С.111.

ГАЛИНА ГОРДАСЕВИЧ

(31.03.1935) –

УКРАЇНСЬКА ПИСЬМЕННИЦЯ

Гордасевич Галина Леонідівна народилася 31 березня 1935 року в Крем'янці. Працювала на будівництві шахт Донбасу, на Макіївському труболиварному заводі. Навчалася в Донецькому індустріальному інституті, в культосвітньому училищі. Закінчила Літературний інститут імені М.Горького в Москві. Член Спілки письменників України з 1983 року.

Автор збірок поезій, повісті “Прекрасні імена жіночі” (1990).

Виступає з книжками оповідань, літературно-критичними статтями.

Нині – на творчій роботі у Львові.

ЛІТЕРАТУРА

176. Гордасевич Г. Високе полум'я дня: Поезії. – К.: Рад. письменник, 1980. – 77с.

177. Гордасевич Г. Відцвіла шипшина: Повість та оповідання /Л.: В.Гончаренко. – К.: Рад. письменник, 1974. – 181с., іл.

178. Гордасевич Г. Двадцять років і один день: Повісті. – К.: Рад. письменник, 1984. – 237с.

179. Гордасевич Г. Із сімейного альбома: Есе. – Дубно: Наш край, 1993. – 32с.

180. Гордасевич Г. Наречена сонця: Поезії /Біогр. довідка на С.4. Іл. В.Савілов. – Донецьк: Донбас, 1976. – 63с.

181. Гордасевич Г. Прекрасні імена жіночі: Повісті. – Донецьк: Донбас, 1990. – 207с.

182. Гордасевич Г. Силуети поетес: Літературні портрети. – К.: Рад. письменник, 1989. – 246с.

183. Гордасевич Г. Твій тихий дім: Повість та оповідання. – Донецьк: Донбас, 1980. – 175с.

184. Гордасевич Г. А ще був такий випадок: [Із спогадів] //Літ. Україна. – 1996. – 19 груд.

185. Гордасевич Г. Біля підніжжя парнасу і новелетки //Тернопіль. – 1995. - №2. – С.42-46.

186. Гордасевич Г. Відлуння: Новелетки //Україна. – 1994. - №21-22. – С.29.

187. Гордасевич Г. Вічний дім над кручею: Роздуми над творчістю І.Качуровського //Київ. – 1995. - №11-12. – С.138-140.

188. Гордасевич Г. Гість-невидимка: Оповідання з циклу “Розслідують брати Шведуняки” //Літ. Україна. – 1998. – 27 серп.

189. Гордасевич Г. До питання про незалежність України: Памфлет //Київ. – 1997. - №9-10. – С.174.

190. Гордасевич Г. Закатована поезія //Визвольний шлях. – 1996. - №1. – С.116-121.

191. Гордасевич Г. Заповіт Іванни Блажкевич: [Вірш] //Тернопіль. – 1994. - №5-6. – С.82.

192. Гордасевич Г. Із циклу “Міста України”. 2. //Березіль. – 1995. - №9-10. – С.2-6.

193. Гордасевич Г. Історія в дзеркалі поезії //Літ. Україна. – 1992. – 25 черв.

194. Гордасевич Г. Історія жінки: [Вірш] //Я, ти, ми: Газета для жінок. – 1996. - №3.

195. Гордасевич Г. Княжі лови в Теробвлі //Літ. Україна. – 1996. – 5 груд.

196. Гордасевич Г. Ланцюг Злуки; Жіноча доля; Ера України; Гетьманські столиці: [Вірші] //Дзвін. – 1997. - №1. – С.56-61.
197. Гордасевич Г. Ліричне есе. Березневі мотиви //Урядовий кур’єр. – 1997. – 8 берез.
198. Гордасевич Г. Мандрівки Україною наприкінці тисячоліття: [Роздуми і спогади] //Дзвін. – 1998. - №4. – С.85.
199. Гордасевич Г. Ми й наші діти: Новелетки //Жінка. – 1997. - №10 (жовт.). – С.20.
200. Гордасевич Г. Між хлібом і словом //Київ. – 1990. - №11. – С.3-4.
201. Гордасевич Г. Міні-новели //Березіль. – 1997. - №9-10. – С.41.
202. Гордасевич Г. Натхнення поетової музи //За вільну Україну. – 1995. – 22 берез.
203. Гордасевич Г. Не викидайте слова з пісні: [Поезії] //Дніпро. – 1992. - №8-9. – С.2-4.
204. Гордасевич Г. Не стала Оленою Волинянкою, а стала матір’ю, моєю: [Поетеса про свою маму] //Жінка. – 1995. - №9. – С.6-7.
205. Гордасевич Г. Ноїв ковчег: [Повість] //Березіль. – 1998. - №5-6. – С.27.
206. Гордасевич Г. Пора почуватись великим: Публіцистика //Дніпро. – 1997. - №3-4. – С.110-118.
207. Гордасевич Г. Роман про добро і зло //Вітчизна. – 1997. - №1-2. – С.147-150.
208. Гордасевич Г. Соло для дівочого голосу: [Повість-есе] //Київ. – 1993. - №6. – С.6-30.
209. Гордасевич Г. Стати на повен зріст: [Вірші] //Україна. – 1990. - №42. – С.7.
210. Гордасевич Г. Сяйво золотої булави: [Про літературознавця і поета Яра Славутича] //Дзвін. – 1998. - №1. – С.146-147.
211. Гордасевич Г. Сьомий з лебединого грона: [Про творчість Ігоря Качуровського] //Вітчизна. – 1995. - №9-10. – С.142-146.
212. Гордасевич Г. Та, що ділиться світлом //Жінка. – 1993. - №4. – С.13.
213. Гордасевич Г. Тінь у дощовий день: [Повість] //Дніпро. – 1998. - №3-4. – С.32-49.
214. Гордасевич Г. Три арешти Івана Франка //Дивослово. – 1998. - №4. – С.52.
215. Гордасевич Г. Українка і тоталітаризм //Визвольний шлях. – 1996. - №3. – С.350-361.
216. Гордасевич Г. Українська сорочка в Америці //Визвольний шлях. – 1993. - №6. – С.744-748.
217. Гордасевич Г. Українське поле; Княжі лови в Тербовлі: [Вірші] //Русалка Дністрова. – 1994. - №3 (лют.).
218. Гордасевич Г. Чому “вікно” середнього роду?: [Спогади дитинства] //Дивослово. – 1998. - №5. – С.59.
219. Гордасевич Г. Чи потрібні письменники політиці?: Передвиборні роздуми //Літ. Україна. – 1998. – 12 берез.
220. Гордасевич Г. “Я в Крем”янці родилась – крем”янчанкою зовіть”: [Поезії] //Русалка Дністрова. – 1995. - №9 (квіт.).
- ***
221. Лауреат премії імені Олександра Білецького //Літ. Україна. – 1997. – 17 квіт.
- ***
222. Гром”як Р. “Був світ, а в світі була любов” //Літ. Україна. – 1995. – 27 квіт.
223. Сушкевич В. “Життя – це щастя”: [Розм. з Г.Гордасевич] //Свобода. – 1995. – 26 верес.
224. Ткаченко Н. “Збав боже вас любити поетес...” //Дніпро. – 1991. - №3. – С.185-188.
225. Чернихівський Г. Крем”янчанкою зовіть //Діалог. – 1995. – 1 квіт.

226. Чернихівський Г. Сувора ніжність //Русалка Дністрова. – 1995. - №9 (квіт.).

227. Гордасевич Галина Леонідівна (31.03.1935) – укр. письменниця //УЛЕ. – К., 1988. – Т.1. – С.461.

ЮРІЙ ГОРОШКО
(6.05.1900-8.10.1980) –
УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Юрій Горошко народився 6 травня 1900 року в селі Передмірка Лановецького району, у селянській родині. Вчився у двокласній церковно-приходській школі. Тягнувся до знань, але коштів на освіту для сина у його батьків не було. І довелося ще в підлітковому віці стати до праці. Та виснажливі будні залізника не пригасили його тяжіння до знань. Хлопець починає займатися самоосвітою. Він багато читає, відкриваючи для себе поезію Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки...

Сам пробує свої сили у літературній творчості. В 1927 році у співавторстві з С.Лазебою видає збірку «Поезії». Вірші і статті нашого земляка з'являються у багатьох прогресивних західноукраїнських виданнях.

Юрій Горошко прилучався і до активного громадського життя. Він був членом Української радикальної партії, створеної в 90-х роках минулого століття Іваном Франком та Михайлом Павликом. У роки польської окупації започаткував на Лановеччині кооперативний рух. За захист інтересів простого люду його переслідувала влада, запроторивши у Березу Картузьку, звідки повернувся у 1939 році.

Був учасником Другої світової війни. Навчався у Кременецькому учительському інституті. До виходу на заслужений відпочинок працював у школах Лановеччини. У ті роки захоплювався збиранням фольклору. Увесь його фольклорний доробок нині зберігається у фондах Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім.М.Рильського Національної Академії Наук.

Помер він 8 жовтня 1980 року.

Похований у рідному селі Передмірка.

ЛІТЕРАТУРА

228. Горошко Ю. Закриті всі вікна...; Сонце згасло за горою...; Кажуть, ніби в кожній краплі...; Не можу, кохана, без тебе я жити...; Чорнява Рахіль розікрита лежить...; До зеленої альтани...; Як була ти ще маленька...:[Вірші] //Тернопілля'95: Регіон. річник. – Тернопіль, 1995. – С.414-415.

229. Пісні Тернопільщини: Календарно-обрядова та родинно-побутова лірика: Пісенник. Вип.1. /Упоряд.: С.І.Стельмашук, П.К.Медведик. Вступ. ст. П.Медведика. – К.: Муз. Україна, 1989. – 495с.

С.24,34,49,75,77,134,166,184,
186,196,218,227,235,268,270,272,414:

Пісні зап. Ю.Горошком.

230. Фарина І. Бентежне слово пам'ять береже //Свобода. – 1996. – 11 черв.

231. Фарина І. Забутий поет Юрій Горошко //Тернопілля'95: Регіон. річник. – Тернопіль, 1995. – С.413-414.

МИКОЛА ДУБАС
(1932) -
УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Микола Васильович Дубас народився в 1932 році на Тернопільщині.

Інженер в автоматизації технологічних процесів.

В 1949 році був репресований. Покарання відбував у таборах Мордовії та Омська.

Звільнений з ув'язнення в 1954 році.

Зараз живе і працює у Львові.

ЛІТЕРАТУРА

232. Дубас М. [Вірші] //З облоги ночі: Зб. невідомої поезії України 30-80р.р. – К., 1993. – С.137-142., портр.

233. Нові члени Спілки письменників України //Літ. Україна. – 1998. – 31 груд.

234. Микола Дубас: [Біогр. довідка] //З облоги ночі: Зб. невідомої поезії України 30-80р.р. – К., 1993. – С.136., портр.

АДРІАН ІВАНЧУК (17.09.1903-23.09.1951) – УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Іванчук Адріан Михайлович народився 17 вересня 1903 року в селі Струсів на Теробовлянщині, у сім'ї дрібного ремісника.

Після закінчення початкової школи вступив до Віденської гімназії, а у травні 1924 року закінчив Тернопільську Українську гімназію. Вчився на філософському факультеті Львівського університету.

Друкував свої поезії у журналах “Світло”, “Нові шляхи”, “Вікна”. Крім поетичної спадщини, залишив прозові твори та художні картини.

За літературну та громадську діяльність у 1933 та 1939 роках був заарештований польською поліцією і кинутий в тюрму Береза Картузька.

До останніх років життя працював вчителем у рідному селі.

Помер А.М.Іванчук 23 вересня 1951 року у Струсові, де і похований.

ЛІТЕРАТУРА

235. Іванчук А.М. Вікінг; Тінь; Вісті; Безробітні; Там у полі...!; З хліва останню худобину: [З поет. спадщини] //Трудова слава. – 1973. – 15 берез.

236. Іванчук А. Поезії //Революційні поети Західної України. – К., 1958. – С.303-322.

237. Іванчук А. “Як зникла снів веселкова картина...”; Косар; Травневий день: [Вірші] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №2. – Тернопіль, 1991. – С.18-19.

238. Адріан Іванчук //Літ.-мист. додаток до часопису “Воля”. – 1993. – С.2-11. – (Наші славетні земляки).

239. Адріан Іванчук: [Корот. біогр. довідка] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №2. – Тернопіль, 1991. – С.18.

240. Заверуха І. Адріан Іванчук //Трудова слава. – 1991. – 28 верес.

241. Кушнерук Г. Вікна віри і надії //Вільне життя. – 1988. – 17 верес.

242. Людина полум'яного серця //Вільне життя. – 1957. – 21 груд.

243. Ткачук М. “Обняти я хотів би світ” //Вільне життя. – 1993. – 9 лют.

244. Човна мого буря не поборе //Трудова слава. – 1973. – 15 верес.

МЕЛЕТІЙ КІЧУРА
(21.01.1881-1939) –
УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Кічура Мелетій Омелянович народився 21 січня 1881 року в селі Носів на Підгасччині. Закінчив юридичний факультет Віденського університету. Працював адвокатом у Коломиї. З 1919 року жив у Києві. Був членом літературної організації “Західна Україна”.

Автор збірок поезій “Без керма” (1910); “Минулі часи” (1913); “На старті” (1928); “Останні могікани” та інші. Його твори опубліковані у колективній збірці “Молода муза” (1989) та журналі “Тернопіль”.

У січні 1933 року був репресований. Загинув Кічура М. у 1939 році.
Реабілітований посмертно.

ЛІТЕРАТУРА

245. Кічура М. Музи; “Давно я топчу без ваги”; “В романтичну хвилину”; “Коні рвуться, коні мчаться...” та ін. поезії //Молода муза: Антологія західноукраїнської поезії початку ХХ століття. – К., 1989. – С.222-253.

246. Кічура М. [Поезії] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.1. – С.23-24.

247. Арсенич П., Коззик І. “З вами, червоні полки...” //Вітчизна. – 1979. - №9. – С.213-214.

248. Борці за возз’єднання: Біогр. довідник. – Львів, 1989. – С.135-136.

249. Бубній П. Мелетій Кічура //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.1. – С.23.

250. Веретюк О. “Не як невольник твій...” //Вільне життя. – 1993. – 31 берез. – (Рядок з біографії краю).

251. Веретюк О. Співець з краю Золотої Липи //Храм книги: Літопис Бережан. регіон. центру укр. книги. – Бережани, 1994. – С.113-118.

252. Дудар С. Мелетій Кічура //Нове життя. – 1984. – 31 берез.

253. Мелетій Кічура (1881-1939) //Молода Муза: Антологія західноукраїнської поезії початку ХХ століття. – К., 1989. – С.222.

254. Мороз-Стрілець Т. Незабутні дні //Вітчизна. – 1981. - №1. – С.215-218.

255. Погребенник Ф. Мелетій Кічура у розквіті сил: [Рідкісне фото укр. поета] //Слово і час. – 1993. - №4. – С.86. – (З колекції Ф.Погребенника).

256. Хома В. Поет, перекладач //Шляхом Ілліча. – 1984. – 3 лют.

257. Кічура Мелетій Омелянович (21.01.1881-1939) – укр. поет //УРЕ. – 2-е вид. – К., 1980. – Т.5. – С.213.

258. Кічура Мелетій (1881), поет: [Біогр. довідка] //Енциклопедія українознавства /Під ред. В.Кубійовича. – Львів, 1994. – Т.3. – С.1042.

ФРАНЦ КОКОВСЬКИЙ
(2.07.1885-9.09.1940) –
УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК

Народився Франц Коковський 2 липня 1885 року в Бережанах, в бідній ремісничо-міщанській сім’ї. Здобув початкову освіту, продовжував навчатися в Бережанській гімназії.

Тут Франц Коковський зблизився з родиною Лепких, славнозвісним прозаїком Андрієм Чайковським, його синами Миколою і Богданом. Це було цілюще літературне середовище для письменника-початківця.

У 1906р. вступив на філософський факультет Львівського університету. На початку 1907 року, за участь у студентській демонстрації, був виключений. Після чого

продовжував освіту в австрійському університеті в м.Грац, потім у Чернівецькому, і нарешті, в 1910-1911р.р. знову у Львівському, але вже на юридичному факультеті.

Ще в гімназії Франц зарекомендував себе здібним ліриком у такому жанрі, як сонет. Протягом 1903-1904р.р., за протекцією Б.Лепкого та А.Чайковського, під різними псевдонімами була надрукована добірка його сонетів (понад 70).

Тимчасом він уже як студент Львівського університету упорядковує свій літературний доробок і приватно готує до видання окремі збірки, які й виходять: у 1907р. – «Сердечні струни», у 1909 – «Настрої» і «Малим друзам».

Після закінчення університету розпочинає практику як адвокат у Львові. Працює в Козові, Бережанах, у 1924р. стає суддею в повітовому суді містечка Підгайці. З 1928р. працює в окружному суді міста Сянока.

Захоплюється лемківським краєм, його культурою, історією. Найсильніша річ, яку написав Ф.Коковський, його повість «За землю», та ряд оповідань досить високого мистецького рівня якраз на лемківську тематику. Окрім письменства, розгорнув широку культурницьку діяльність. Був одним із засновників музею Лемківщина.

Десь у кінці 30-х років Коковський повертається на батьківщину, займається адвокатською практикою в Бережанах.

Вересень 1939р. застав його за роботою над повістю «Марія». Але його арештовують.

У 1940р. він загинув у застінках Тернопільської тюрми.

ЛІТЕРАТУРА

259. Коковський Ф. Посол Тимотей Старух на травневім Українським Військовим З'їзді в Києві 1917-го року //Бережанська земля: Іст.-мемуар. зб. – Нью-Йорк, 1970. – С.498-500.

260. Коковський Ф. Фрагмент: [Вірш] //Молода муза: Альманах західноукраїнської поезії початку ХХ ст. – К., 1989. – С.254-257.

261. Коковський Ф. Фрагмент; Чи знаєш?; Спіть хлопці, спіть!:[Вірші] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.1. – С.24-25.

262. Медведик П. Письменник, журналіст, етнограф //Храм книги: Літопис Бережан. регіон. центру укр. книги. – Бережани, 1994. – С.121-122.

263. Нечиталюк М. Забутий письменник з Бережан //Вільне життя. – 1996. – 27 верес. – (Рядок з біографії краю).

264. Ониськів М. Франц Коковський: [Біогр. довідка] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.1. – С.24.

265. Подуфалий В. “Де слід батьків...” //Нове життя. – 1989. – 26 жовт.

266. Ступінський В. Франц Коковський і його лемківська повість “За землю” //Освітнянин. – 1997. - №2. – С.24-25.

267. Франц Коковський: [Корот. біогр.] //Молода муза: Альманах західноукраїнської поезії початку ХХ ст. – К., 1989. – С.254., фото.

268. Хома В. Франц Коковський //Вільне слово. – 1991. – 31 серп.

269. Коковський Франц (1885-1940), суддя й адвокат, громад. діяч: [Біогр. довідка] //Енциклопедія українознавства /Під ред. В.Кубійовича. – Львів, 1994. – Т.3. – С.1073.

270. Коковський Франц Михайлович (2.07.1885 м.Бережани – 9.09.1940 Тернопіль) – укр. письменник, журналіст, перекладач, етнограф //УЛЕ. – К., 1990. – Т.2. – С.524.

271. Література до знаменних і пам’ятних дат Тернопільщини на 2000 рік: Бібліогр. список /Укладачі: Друневич М.В., Іванко Н.К. – Тернопіль: Оперативний друк, 1999. – 104с.

МИКОЛА КОСАР
(20.12.1897-1945) –
ПОЕТ

Микола Косар народився 20 грудня 1897 року в селі Купчинці Козівського району. Закінчив школу в рідному селі, а згодом вчився на сільськогосподарських курсах, організованих поетом П.Думкою.

В юності цікавився літературою та історією. Ще сімнадцятирічним написав вірш “Ой, їхало царське військо”, в якому розповідається про те, як у 1914 році за наказом російського офіцера-чорносотенця був зруйнований пам’ятник Т.Шевченку в Денисові.

Брав участь у першій світовій війні.

У 20-30 роках друкувався у газетах “Громадський голос”, “Жіноча доля”. Окремі його твори публікувалися у прогресивній американській та канадській пресі.

У 1930 році був пацифікований польськими шовіністами.

Помер М.Косар 1945 року в Купчинцях, де і похований.

ЛІТЕРАТУРА

272. Косар М. Вдова; Ой, їхало царське військо...: [Вірші] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №2. – Тернопіль, 1992. - Вип.2. – Ч.1. – С.25.

273. Бережанська земля: Іст.-мемуар. зб. – Торонто; Нью-Йорк; Лондон; Сідней; Бережани; Козова, 1998. – Т.2. – 899с.

С.778: Про М.Косара.

274. Хома В. Микола Косар //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод.№2. – Тернопіль, 1992. - Вип.2. – Ч.1. – С.25.

МАРІЯ КРЕМІНЯРІВСЬКА

(20.10.1902) –

УКРАЇНСЬКА ПИСЬМЕННИЦЯ

Марія Антонівна Кавун-Цимбалюк (псевдонім Кремінярівська) народилася 20 жовтня 1902 року в Почаєві.

Отримала гімназичну освіту.

У 1936 році світ побачила її перша книга “У рідному місті”, друга книга “Надюся у Львові” - у 1938 році.

Вересень 1939 року приніс письменниці вісім років тюрми за ніщо.

У 1949 році була відправлена на спецпоселення.

Емігрувала за кордон 1975 року.

Лише 21 квітня 1989 року М.А.Кавун була реабілітована.

ЛІТЕРАТУРА

275. Домбровський О. Хто вона, Марія Кремінярівська? //Вільне життя. – 1991. – 19 квіт.

276. Чернихівський Г. Дарунок з Канади: [Про твір “Вівці, вовки і люди”] //Діалог. – 1992. – 18 берез.

277. Чернихівський Г. Кременеччина від давнини до сучасності. – Кременець: Папірус, 1999. – 320с., 32 с. іл.

С.: 122,126,128,140,141,

179,241,245,248:

Про М.Кремінярівську.

278. Чернихівський Г. “Навіщо покинула рідну землю” //Прапор перемоги. – 1991. – 17 лип.

279. Штрихи до портрета Марії Кремінярівської //Чернихівський Г.І. Крем’яниччина: історичне та літературне краєзнавство: Матеріали на допомогу

педагогам і студентам педколеджу, учням середн. спец. навч. закладів та загальн. освітн. шкіл. – Крем’янець, 1992. – С.75-76.

ФЕДІР МАКОВСЬКИЙ
(16.02.1895-2.01.1959) –
ЕТНОГРАФ, ФОЛЬКЛОРИСТ

Федір Маковський народився в 16 лютого 1895 році в с.Залав'є Теробовлянського району в простій селянській родині. Тут закінчив початкову школу. Навчався у Теробовлянській гімназії.

В роки першої світової війни - він в рядах Січових Стрільців на захисті рідного краю.

В 1915 році був вперше заарештований російською жандармерією, засуджений і відправлений в Сибір, як австрійський військовополонений. Відбував заслання в Іркутську. Після повернення - навчався в Київському університеті. В середині 20-х років успішно його закінчив, почав займатися науковою працею на ниві фольклору та етнографії.

В 1935 році Маковського заарештували, тринадцять місяців промучився в камері-одиночці Київської тюрми. У 1936 році йому був винесений вирок - десять років позбавлення волі. Побував і в засніженій Колімі, і в холодному Магадані та інших пеклах сталінських таборів.

В 1947 році Маковського звільнено з ув'язнення, але без права проживання в Києві, та вдома. Поселяється в Олександрії Кіровоградської області, працює викладачем в культурно-освітньому технікумі, викладає англійську мову, диригує хором цього навчального закладу.

Крім того, за порадою М.Т.Рильського, опрацьовує і збирає музичний фольклор та етнографічні дані для Академії Наук УРСР.

Після 36-річної розлуки з рідним краєм у 1956 році повертається до рідної хати. Та життя котилося до обр'ю, підірване тюрмами і засланнями здоров'я все частіше давало про себе знати. І 2 січня 1959 року він помер у Львові.

Федір Григорович надзвичайно любив свій край, своє рідне село і, виконуючи волю його заповіту, був похований на цвинтарі села Залав'є.

ЛІТЕРАТУРА

280. Городиський Л., Зінчишин І. Мандрівка по Теробовлі і Теробовлянщині: Іст. нарис-путівник. - Львів: Каменяр, 1998. - С.187-189: Про Ф.Маковського.

281. Заславський І. 25 літ на Сибірі //Теробовлянська земля: Іст.-мемуар. зб. - Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1968. - С.447-454.

282. Маковський Федір (16.02.1895-2.01.1959) - вчений-етнограф, фольклорист //Теробовлянщина: Іст.-краєзнав. та літ.-мист. журнал. - Львів; Теробовля, 1999. - Вип.1. - С.91-92.

283. Баглей Л. Маковський Федір //Тернопіль. - 1993. - №3. - С.38.

284. Гжицький В., Денисенко В. Маковський Федір //Тернопіль. - 1993. - №3. - С.38.

285. Копняк М. Ф.Маковський - музикант і етнограф //Воля. - 1997. - 26 верес.

286. Федір Маковський //Дивослово. - 1996. - №9. - С.23.

287. Ярчук С.Тернистими шляхами //Теробовлянські вісті. - 1994. - 20 серп. - (Розстрілені долі - реабілітовані і мена).

ДМИТРО НИКОЛИШИН
(28.10.1884-14.12.1950) –
УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Николишин Дмитро Васильович народився 28 жовтня 1884 року в селі Іванкові Борщівського району. Закінчив Коломийську гімназію, філологічний факультет

Чернівецького університету.

Працював викладачем української та німецької мов в Коломийській гімназії, медичному та педагогічному інститутах у Львові.

Першу добірку своїх поезій “Самоцвіти” опублікував у газеті “Буковина” 1907 року. Видав поетичні збірки “Хвилини” (1919); “Світанки і сутінки” (1936); “Листопадова симфонія” (1937). Автор п’єс “Розладдя”, “Маєві акорди”, “Мати”, “Самсон”, “Синя квітка” та інші.

Перекладав з латинської “Змову Каталіни” Саллюстрія та “Бесіди проти Каталіни” Ціцерона.

Д.Николишин був репресований. Загинув 14 грудня 1950 року у Львівській тюрмі.

ЛІТЕРАТУРА

288. Николишин Д. Моя біографія //Літопис Борщівщини: Іст.-краєзнав. зб. – Борщів, 1993. – Вип.2. – С.56-58.

289. Николишин Д. “Покинув дію і зійшов зі сцени...”; “Кінчиться рідний ліс...”; “І знов далеко ти, моє прекрасне...”: [Вірші] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.2. – С.34.

290. Арсенич П. Николишин Д.В. (12.10.1884-14.12.1950): [Біогр. довідка] //Українська журналістика в іменах. – Львів, 1995. – Вип.2. – С.149-150. Бібліогр.: С.150.

291. Гарасимів М. Дмитро Николишин в пам’яті земляків //Вільне життя. – 1992. – 6 берез. – (Слово і край).

292. Гарасимів М. Дмитро Николишин – шевченкознавець //Вільне життя. – 1992. – 10 берез.

293. Гарасимів М. “Ось я – самотній лебідь серед плеса” //Свобода. – 1992. – 7 квіт.

294. Гарасимів М. Тарас Шевченко і Дмитро Николишин //За вільний край. – 1994. – 25 берез.

295. Дуда І. Борщівщина літературна, мистецька, наукова //Літопис Борщівщини. – Борщів, 1995. – Вип.5. – С.71-84.

С.76: Про Д.Николишина.

296. Медведик П. Дмитро Николишин //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.2. – С.34.

297. Николишин Дмитро (1884), письменник і педагог: [Біогр. довідка] //Енциклопедія українознавства /Під ред. В.Кубійовича. – Львів, 1996. – Т.5. – С.1762.

ВАСИЛЬ НОВОРІНСЬКИЙ

(1934) –

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Василь Михайлович Новоринський народився 1934 року в селі Конюхах Козівського району.

Здобув освіту інженера.

У 1952-1956 роках відбував покарання у таборах Заполяр’я, Сибіру, Мордовії.

Живе і працює у Краматорську.

ЛІТЕРАТУРА

298. Новоринський В. [Вірші] //З облоги ночі: Зб. невідомої поезії України 30-80р.р. – К., 1993. – С.263-276.

299. Василь Новоринський: [Біогр. довідка] //З облоги ночі: Зб. невідомої поезії України 30-80р.р. – К., 1993. – С.262., портр.

ЯРОСЛАВ ПАВУЛЯК

(30.04.1948) –

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Ярослав Павуляк народився 30 квітня 1948 року у селі Настасів Тернопільського району.

Після закінчення середньої школи у рідному селі, навчався у Львівському училищі прикладного мистецтва ім.І.Труша. Самовільно залишив навчання, працював на різних роботах.

У 1969 році, 1 травня, Я.Павуляк встановив у Настасові пам'ятник Т.Шевченку, за що був переслідуваний КДБ.

За "політичну ненадійність" був виключений з двох українських вузів – Чернівецького університету та Кам'янець-Подільського педінституту.

Закінчив Московський літературний інститут ім.М.Горького.

У 1978-1991р.р. жив і працював у Чехословаччині.

Член Національної Спілки письменників України, член спілки українських письменників Словаччини.

ЛІТЕРАТУРА

300. Павуляк Я. "...Босий пастух несе корогву батога": [Поезія] //Тернопіль. – 1996. - №4-5. – С.14-16.

301. Павуляк Я. "З чужини до отчого порога голову обмотує дорога": [Поезія] //Русалка Дністрова. – 1998. - №7 (квіт.). – С.5-6.

302. Демків Б. "...Пастух несе корогву батога" //Тернопіль вечірній. – 1998. – 30 квіт.

303. Махно В. Ярославу Павулякові – 50 //Літ. Україна. – 1998. – 14 трав.

304. Ярослав Павуляк: [Корот. біогр. довідка] //Тернопіль. – 1996. - №4-5. – С.14.

ГРИГОРІЙ РАДОШІВСЬКИЙ

(1.12.1930) –

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ

Григорій Якович Баран (псевдонім Радошівський), знаний як автор трьох поетичних книг і кількох туристичних путівників. Григорій народився 1 грудня 1930 року в селі Радошівка Шумського району. Він людина нелегкої долі. Своїми дитячими очима бачив знущання польської влади, «радощі більшовицького визволення», глум фашистів. Кожен зайда залишав чорний слід у його серці. Воно боліло, але не корилося. І цей дух нескореності назавжди залишився у віршах.

За вірші антикомуністичного змісту у 1949р. Григорій був заарештований МГБ, ув'язнений в кременецькій тюрмі і засуджений до смертної кари. Але пізніше вона була «милостиво» замінена 25 роками сталінських таборів і 5 роками позбавлення прав після відбуття покарання.

Він все пережив і в 1956 році був реабілітований.

Працював завклубом у Тилявці, літпрацівником у великодедеркальській і боршівській райгазетах, заочно закінчив факультет журналістики Львівського державного університету ім.І.Франка. Увесь цей час писав вірші, а в 1969 році побачила світ його перша книжка «Квіти на постаментах». Вона вийшла у львівському видавництві «Каменярь».

Друкується у тернопільських газетах, колективних збірниках. У 1994р. видав збірку «Біль перебитого крила», а в 1995 році - «Мальви прийдуть на поклін».

Г.Радошівський є автором краєзнавчих нарисів «Над Стрипою» (1981), «Заліщики» (1988), які видані у Львові.

ЛІТЕРАТУРА

305. Радошівський Г. Біль перебитого крила: Кн. вибр. поезій. - Тернопіль: Мальви, 1994. - 96с.

306. Радошівський Г. Квіти на постаментах: Поезії. - Львів, Каменярь, 1969. - 40с.

307. Радошівський Г. Мальви прийдуть на поклін: Сповідь у дзвонах і шаблях: Поезія. - Тернопіль, 1995. - 26с.

308. Баран Г.Я. Заліщики: Краєзнав. нарис. - Львів: Каменяр, 1988. - 32с., 8 арк. іл.

309. Баран Г.Я. Над Стрипою: Путівник по туристському маршруту. - Львів: Каменяр, 1981. - 95с., іл.

310 Радошівський Г. Вовче горло //Русалка Дністрова. - 1998. - №15-16. - С.5-7, портр., корот. біогр. довідка.

311. Радошівський Г. Гостинці; Коні; Як гарно сниться хата: [Вірші] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод.№4. - Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.2. - С.37.

312. Радошівський Г. Делегат: [Вірш] //Вільне життя. - 1981. - 25 лют.

313. Радошівський Г. З нових поезій //Вільне життя. - 1982. - 21 лют.

314. Радошівський Г. Мальви прийдуть на поклін: Уривок з поеми //Рад. село. – 1989. – 27 жовт.

315. Радошівський Г. Серпень 1649-го:[Поезії] //Рад. село. - 1990. - 17 серп.

316. Радошівський Г. Скажу!; Як гарно сниться хата; На етапі; А ти хотів би помовчати: [Вірші] //Зродились ми великої години...: Альманах №1. - Тернопіль, 1992. - С.61-63.

317. Богун Д. Поема про Зборівську битву: [Про книгу “Мальви прийдуть на поклін”] //Свобода. - 1996. - 20 лют.

318. Добровольський М. Рядки незрадливої поезії: Про книгу “Біль перебитого крила” Г.Барана /Літ. псевдонім Г.Радошівський/ //Вільне життя. - 1994. - 13 трав. - (Слово і край).

319. Фарина І. Повернення із забуття //Діалог. - 1994. - 12 листоп.

320. Хоч із запізненням...:[Прийнято до Спілки письменників України] //Вільне життя. - 1995. - 8 квіт.

СТЕПАН САПЕЛЯК

(26.03.1951) –

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ.

ЛАУРЕАТ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ

ІМ.Т.ШЕВЧЕНКА

Поет Степан Сапеляк народився 26 березня 1951 року в селі Росохач Чортківського району. З 1969 року вивчав рідну мову та літературу на філологічному факультеті Львівського університету. В 1973 році був заарештований за звинуваченнями: “написання віршів тенденційно націоналістичних, що опорочують своїм змістом радянський та суспільно-політичний лад Союзу РСР”, а також у так званій “антирадянській агітації та пропаганді”, а насправді за те, що разом із побратимами розвішав у Чорткові 22 січня, в День Злуки, синьо-жовті прапори. Засуджений на десять років позбавлення волі в тюрмах і на засланні. Покарання відбував у ГУЛАГах Пермі й Владимира. На засланні був на Колімі та в Хабаровському краї.

Член Спілки письменників України з 1991 року.

Автор виданих за кордоном збірок поезій “День молодого листа” (Бельгія, 1978, у перекладі німецькою); “Несе Амур холодну воду” (ФРН, 1987); “Без шаблі і вітчизни” (Канада, 1989); “З гіркотою в камені” (США, 1989).

Лауреат Державної премії України ім.Т.Шевченка 1993 року за збірку “Тривалий рваний зойк”.

Живе і працює у Харкові.

ЛІТЕРАТУРА

321. Сапеляк С. З гіркотою в камені: Поезії. – Сучасність, 1989. – 160с.

322. Сапеляк С. Тривалий рваний зойк: Поезії. – К.: Рад. письменник, 1991. – 187с.,
іл.

323. Сапеляк С. Борюкалися дві сили: Добірка віршів //Кафедра. – 1988. – №2. – С.133-137.

324. Сапеляк С. Вінніпег. Пам’ятник Т.Шевченкові (епістолярна елегія) //Сучасність. – 1990. - №3. – С.8-9.

325. Сапеляк С. “Вмираємо і живемо...”: Вірш про Ураллаг //Кафедра: Літ.-мист. та наук.-попул. кварталник. - Торонто; Балтимор, 1990. – С.63-66.

326. Сапеляк С. Герніка Чорнобиля; І озівімося – мій дім, мій храм: [Вірші] //Сучасність. – 1988. - №7-8. – С.15-20.

327. Сапеляк С. Журбопис свободи: (лірико-драм. медитації) //Русалка Дністрова. – 1995. - №3 (лют.).

328. Сапеляк С. Із недрукованого: [Вірші] //Русалка Дністрова. – 1993. - №14 (серп.).

329. Сапеляк С.Із шаблею і Вітчизною //Селянська доля. – 1996. – 1 січ., 20 січ.

330. Сапеляк С. Літописемність слова; Таїнство; Калинові еллади: [Вірші] //Тернопіль. – 1993. - №1. – С.8-9.

331. Сапеляк С. Олівці-чарівці; Казочка про дрімайликів-калабайликів; Котики-воркотики-мяуанегдотики; Віршик; У калинки коло млинка: [Вірші] //Тернопіль. – 1995. - №4. – С.93.

332. Сапеляк С. П’ята печать: [Вірші] //Сучасність. – 1989. - №2. – С.25-26.

333. Сапеляк С. П’ята печать; Елегія; Поверніться лицем до сонця; Непогора; Свобода; Життя; До терпіння; Пам’яті Є.Плужника; Монолог з минулим; До боягузів; Мос; Вигнання: [Вірші] //З облоги ночі: Зб. невільничої поезії України 30-80р.р. – К., 1993. – С.268-385.

334. Сапеляк С. Три елегії у метаморфозах //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №2. – Тернопіль, 1991. – С.71.

335. Сапеляк С. “Я б нічого не міняв у своїм житті...”: [З творчого вечора] /Публ. В.Ханаса //Тернопіль вечірній. – 1995. – 24 трав.

336. Сапеляк С. Звернення на захист ідеї творчої свободи в національній культурі //Кафедра. – 1988. - №2. – С.27-31.

337. Сапеляк С. “Моя Україно, смертна Каро...”: [Бесіду вів В.Хмілецький] //Діалог. – 1997. – 25 жовт.

338. Сапеляк С. “Я свого серця не переступив...”: [Розм. з поетом вів В.Ханас] //Тернопіль вечірній. – 1995. – 22 квіт.

339. Про присудження Державних премій України імені Т.Шевченка: Указ Президента України //Літ. Україна. – 1993. – 11 берез.

По Терноп. обл.:

Сапеляку Степанові Євстафійовичу –
за збірку поезій “Тривалий рваний зойк”.

340. Мельничук Б. Степан Сапеляк – лауреат Державної премії України імені Т.Шевченка 1993 року //Тернопіль. – 1993. - №4. – С.25.

Те ж: Голос народу. – 1993. – 20 берез.

341. Степан Сапеляк – лауреат Державної премії України імені Т.Шевченка 1993 року //Русалка Дністрова. – 1993. - №7 (берез.).

342. Барна В. У колі земляків //Літ. Україна. – 1995. – 10 серп.
343. Барна В. Символ нескореності духу //Дзвін. – 1995. - №7. – С.159.
344. Габор Н. “Не думав, що маю долю гіршу, ніж інші, знав, що були страшніші долі...”: [Інтерв’ю] //Тернопіль вечірній. – 1991. – 3 лип.
345. До джерел любові і болю //Тернопіль вечірній. – 1996. – 26 черв.
346. Ліберний О. Галицький символ волі у Харкові //Свобода. – 1995. – 26 трав.
347. Ліберний О. Іменем братів Лепких увінчані лауреати //Свобода. – 1995. – 18 квіт.
348. Мельничук Б. “Для мене найстрашніше – це плач дитини...” //Тернопіль вечірній. – 1996. – 26 черв.
349. Мельничук Б. “Невольничі діалоги”: [Підбірка віршів і листів] //Тернопіль. – 1996. - №4-5. – С.3-13.
350. П.С. Осяяння Степана Сапеляка: [Про книгу “Журбопис”] //Форум. – 1996. - №1. – С.125-127.
351. Плішко С., Радзівський В. Один з провісників весни //Тернопільська газета. – 1999. – 21 січ., портр.
352. С.Сапелякові “пропонують” покаятися: Матеріали і документи //Визвольний шлях. – 1981. - №10. – С.1194-1195.
353. Скорботна пісня України: Творчий портрет Степана Сапеляка //Ткачук М. Богдан Бойчук. Степан Сапеляк (компедій творчості поетів): Навч. посібн. – Тернопіль, 1994. – С.37-58.
354. Страждання і невгнутість Степана Сапеляка //Визвольний шлях. – 1977. - №3. – С.302-305.
355. Ткачук М. Скорботна пісня України: Штрихи до творчого портрета Степана Сапеляка //Дзвін. – 1995. - №11-12. – С.156-162.
356. Якель Р. “Згустки безслів”я ставали табірною музою” //Молодь України. - 1991. – 3 лип.

КИРИЛО СТУДИНСЬКИЙ
(4.10.1868-1941) –
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЕЦЬ,
АКАДЕМІК

Студинський Кирило Йосипович народився 4 жовтня 1868 року в селі Кип’ячка Тернопільського району. Вчився у гімназіях Тернополя і Львова.

Після закінчення Віденського університету, в 1894 році, йому присвоєно ступінь доктора філософії.

В 1896 році К.Студинський на філософському факультеті Ягеллонського університету успішно захистив свою доцентську габілітаційну роботу. Викладає у цьому ж університеті, а далі продовжує працювати професором української словесності у Львівському університеті.

З 1919р. К.Й.Студинський дійсний член НТШ, з 1923 року він стає головою НТШ, яке очолював дев’ять років.

У 1924 році – обирається дійсним членом Всеукраїнської Академії наук і одночасно працює проректором по науковій частині Львівського університету.

Вивчав давню, зокрема, полемічну, українську літературу. Виступав і як фольклорист та мовознавець.

Володів шістьма стародавніми та десятьма сучасними мовами. Його перу належить велика кількість поезій, тритомна повість “Поєма молодості”.

У 1941 році був безпідставно репресований. Загинув у тюрмі.

ЛІТЕРАТУРА

357. Студинський К. Автобіографічні нотатки 1-а част. Життя в рідному краї //Друк. вперше з фонду К.Студинського з ЦІА у Львові. Подав до друку П.Медведик

//Русалка Дністрова. – 1993. - №18 (жовт.).

358. Студинський К. З поетичного блокнота //Русалка Дністрова. – 1993. - №18 (жовт.).

359. Студинський К. Із днів моєї юності //Ювілена книга Української гімназії в Тернополі 1898-1998: До сторіччя заснування /За ред. С.Яреми. – Тернопіль; Львів, 1998. – С.189-191.

360. Бідулько В. Взаємини Кирила Студинського з громадськими діячами Борщівщини //Літопис Борщівщини: Наук.-краєзнав. зб – Борщів: Джерело, 1994. – Вип.6. - С.107-112.

361. Борці за возз'єднання: Біогр. довідн. – Львів, 1989. – С.302-303.

362. Заслужений перед українством (вчений Кирило Студинський) //Качкан В. Українське народознавство в іменах. У 2 ч. – К., 1995. – Ч.2. – С.144-152.

363. Кедрин І. Призабутий епізод //Альманах Українського Народного Союзу на рік 1973. – Нью-Йорк, 1973. – С.195-201.

364. [Кирило Студинський: повідомлення про арешт] //Літопис нескореної України: Документи, матеріали, спогади. – Львів, 1993. – Кн.1. – С.116.

365. Кравченко О. Кирило Студинський (1868-1941) //Шляхами Золотого Поділля: Тернопільщина і Скалатщина: Регіон. іст.-мемуар. зб. – Нью-Йорк; Торонто, 1983. – Т.Ш. – С.580-581.

366. Кучер Р.В. Наукове Товариство імені Шевченка: Два ювілеї. – К.: Наук. думка, 1992. – 112с.

С.3,24,32,34,35,44,52,

53,62,70,79,93,100:

Про К.Студинського.

367. Рубльов О.С., Черченко Ю.А. Сталінщина й доля західноукраїнської інтелігенції 20-50-ті роки ХХ ст. – К.: Наук. думка, 1994. – 349с.

Про К.Студинського див.:

Іменний покажчик.

368. Студинський Кирило (1868-1941) //Нарис історії “Просвіти”. – Львів; Краків; Париж, 1993. – С.168.

369. У півстолітніх змаганнях: Вибрані листи до Кирила Студинського (1891-1941). – К.: Наук. думка, 1993. – 765с.

370. Бубній П. Академік Кирило Студинський //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод. №4. – Тернопіль, 1992. – Вип.2. – Ч.1. – С.42.

371. Буяк Я. “Євфонія Веселобрмячая” в редакції Кирила Студинського //Освітнянин. – 1996. - №11-12. – С.7.

372. Веретюк О. Огонь життя, принесений на жертівник рідної землі //Русалка Дністрова. – 1993. - №18 (жовт.).

373. В.Т. Кирило Студинський (1868-1941) //Український календар 1981. – Варшава, 1980. – С.92-94.

374. Гнатюк М. Наша гідність і опора: Кафедрі української літератури Львівського ун-ту – 145 років: [Автор у ст. згадує викладачів – уродж. обл. К.Студинського, В.Сімовича, надрук. фото] //Дзвін. – 1994. - №5. – С.121-134.

375. Головин Б. Моя зустріч з академіком Кирилом Студинським //Русалка Дністрова. – 1993. - №18 (жовт.).

376. Головин Б. Я бачив і слухав Кирила Студинського //Подільське слово. – 1993. – 9 жовт.

377. Горак Р. Трагедія червневої ночі: Подобиці зникнення П.Франка та К.Студинського //Західна Україна. – 1993. - №38 (12-18 верес.); №39 (19-25 верес.).

378. Єдлінська У. Учений великих заслуг і доброго серця //Свобода. – 1993. – 2 жовт.
379. Малевич А. Збори вів Студинський //Колгоспне життя. – 1969. – 23 верес.
380. Малевич А. Наш земляк К.Й.Студинський //Колгоспне життя. – 1969. – 23 верес.
381. Медведик П. І фольклор, і музика, і театр //Русалка Дністрова. – 1993. - №18 (жовт.).
382. Ониськів М. Вражаючої сили працелюб //Русалка Дністрова. – 1993. - №18 (жовт.).
383. Рузанов О., Романюк П. Академік Кирило Студинський //Культура і життя. – 1990. – 14, 26 січ.
384. Рузанов О., Романюк П. Академік Кирило Студинський: Вчений-енциклопедист //Подільське слово. – 1991. - №113-114; 2,30 листоп.; 7,28 груд.
385. Строць Л. 1939-й. “Червоні” плями на чесних іменах //Західна Україна. – 1993. - №37 (верес.).
386. Тимочко П. Вклоняємось замученим синам //Русалка Дністрова. – 1993. - №18 (жовт.).
387. Ткачук М., Веретюк О. “Най пісня нас веде у бої //вільне життя. – 1993. – 2 жовт.
388. Хміляр Л. Великі люди народжуються в селі //Подільське слово. – 1993. – 9 жовт.
389. Чопик Р. Заходами К.Студинського: (До взаємовідносин Богдана Лепкого і Кирила Студинського) //Наукові записки. – Тернопіль, 1997. – Кн.2, ч.П. – С.201-207. – (Терноп. обл. краєзнав. музей).

390. Буденний Г. Маємо що пам’ятати!: [Про відкриття пам’ятника у Кип’ячці] //Селянська доля. – 1993. – 9 жовт.
391. Відкриття пам’ятника: [у Кип’ячці Терноп. р-ну К.Студинському] //Вільне життя. – 1993. – 19 жовт.
392. Гнізний І. Тут дух його витає і воскресає слід: Відзначення 125-річчя від дня народження видатного українського вченого, академіка К. Студинського //Свобода. – 1993. – 12 жовт.
393. Єдлінська У. Кирило Студинський – повернення у Тернопіль //Вісник НТШ. – 1993. - №6-7. – С.18.
394. Строць Л. У Кип’ячці на батьківщині Студинського //Подільське слово. – 1993. – 4 верес.
395. Петришин І. Нові Студинські виростуть у Кип’ячці //Русалка Дністрова. – 1993. - №18.
396. Хаварівський Б. “Буде мені дуже приємно...”: Листування двох вчених: Александра Брюкнера і Кирила Студинського //Тернопілля’96: Регіон. річник. – Тернопіль. – 1996. – С.403-404.

397. Студинський Кирило Йосипович (1868-1941) //УРЕ. – К., 1963. – Т.14. – С.138.
398. Студинський Кирило Йосипович (4.10.1868-1941) //Баженов Л.В. Поділля в працях дослідників і краєзнавців XIX-XX ст.: Історіографія. Біобібліографія. Матеріали. – Кам’янець-Подольський, 1993. – С.367.
399. Студинський Кирило (4.X.1868-1941) – укр. історик літератури, славіст, мовознавець, літературознавець //Ткачов С., Ханас В. 250 імен на карті Тернопілля: Польсько-укр. культ. взаємини. – Тернопіль, 1996. – С.42.

ПЕТРО ТИМОЧКО

((1.08.1925) –

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ, ЛАУРЕАТ ПРЕМІЇ ІМ.М.РИЛЬСЬКОГО

Народився Петро Тимочко 1 серпня 1925 року в Івачеві Долішньому неподалік Тернополя, в бідній селянській родині.

Початкову освіту здобув у рідному селі та сусідній Плотичі. 1938 року – на навчання в Тернопільській українській гімназії «Рідна школа», з 1939 по 1941 рік навчався у Тернопільській середній школі №1, а з 1941 по 1943 рік знову в гімназії. Середню освіту завершив у вечірній школі робітничої молоді, відбуваючи заслання у Забайкаллі.

Під час Другої світової війни поет не ховався по закутках, не відсиджувався у затінні, а записався, як і тисячі інших патріотично настроєних юнаків, у лави дивізії «Галичина». Доля виявилася прихильною до нього – він уник смерті у вогненному бродівському котлі, та не уник гулагівського пекла.

У 1947 році після багатьох допитів і трирічного перебування у таборах був вивезений на спецзаслання в Забайкалля. Тут він жив і працював до 1956 року, де і склав екстерном іспити на атестат зрілості. У 1954 році почав вчитися у Всесоюзному заочному політехнічному інституті, який закінчив на початку 1961 року з дипломом гірничого інженера.

Повернувшись цього ж року на Тернопільщину, він працював на інженерних та керівних посадах у промисловості і будівництві.

Наприкінці 60-х років П.Тимочко почав працювати над поетичними перекладами відомих польських та німецьких авторів, які згодом були опубліковані в популярних журналах «Жовтень» (нині «Дзвін») та «Всесвіт».

З 1990 року, після зміни політичного клімату і прийняття в члени Спілки письменників України, почав друкувати власні поетичні і драматичні твори.

Від жовтня 1992 року – голова Тернопільської організації СПУ. Лауреат літературної премії ім.братів Б. та Л.Лепких, премії ім.М.Рильського в галузі художнього перекладу.

Автор оригінальних поетичних збірок: «На канадській землі» (Тернопіль, 1991), «Рідний клин» (Київ, 1994), «Із болем у душі» (Львів, 1995) та інші. Видав драматичні твори, написані в 1970-80-х роках: «Трагедія зради або Українська трагедія» (1993), «Пекельний суд», «День Перемоги» (обидві 1994).

Як і на зорі своєї юності, так і сьогодні, на схилі поважного віку, П.Тимочко залишається все таким же невтомним і дієвим, непримиреним до підлості, неволі і зла, таким же чутливим до краси і величі цього світу, закоханим у рідне Тернопілля, край, кращий від якого не знайшов на землі.

ЛІТЕРАТУРА

400. Тимочко П. В стрімкім потоці часу та подій: Поезії. – Тернопіль, 1995. – 156с.
401. Тимочко П. Із болем у душі: Поезії. – Львів: Каменярь, 1995. – 196с.
402. Тимочко П. На канадській землі: Поезії. – Тернопіль: Ред.-видав. відділ упр. по пресі, 1991. – 44с.
403. Тимочко П. Премудрість божу в собі шукаю. – Тернопіль, 1996. – 37с.
404. Тимочко П. Рідний клин: Поезії. – К.: Український письменник, 1994. – 110с.

405. Тимочко П. Пекельний суд: Політично-драматична поема-містерія; День перемоги: Драматична бувальщина. – Тернопіль: Збруч, 1994. – 96с.
406. Тимочко П. Трагедія зради або Українська трагедія. – Тернопіль, 1993. – 45с.

407. Гете Й-В. Невгасима любов: Вибрані поезії /Пер. з нім. П.Тимочка. – К.: Академія, 1997. – 480с.

408. Кохановський Ян. Поезії /Пер. з польськ., передм. та приміт. П.Тимочка. - К.: Дніпро, 1980. - 143с.

409. Сакс Г. Вибрані твори /Пер. з нім. та приміт. П.Тимочка. – Тернопіль; К., 1997. – 128с.

410. Фогельвайде В. Поезії /З давньонім. пер. П.Тимочко //Всесвіт. – 1999. - №7. – С.80-89. – Від перекладача – С.89.

411. Тимочко П. Роздуми біля пам'ятника Василеві Стусу в Тернополі: До 10-річчя смерті поета //Тернопілля'95: Регіон. річник. – Тернопіль, 1995. – С.455-457.

412. Тимочко П. Ти тут знайшла найвищу з нагород; На могилі Амвросія Крушельницького; Шумлять дуби на хуторі Надія:[Вірші] //Віночок Соломії Крушельницької /Зібр. і упоряд. П.Медведик. – Тернопіль, 1992. – С.55-57.

413. Тимочко П. Хвилююча зустріч: [Гімназійний з'їзд у 1992р.] //Ювілейна книга Української гімназії в Тернополі 1898-1998: До сторіччя заснування /За ред. С.Яреми. – Тернопіль; Львів, 1998. – С.148-152.

414. Тимочко П. “Блукав чимало я по світу...”: [Підбірка віршів] //Русалка Дністрова. – 1998. - №2 (лют.). – С.5-6.

415. Тимочко П. Вірші різних літ //Відродження. – 1990. – 7 груд.

416. Тимочко П. Дев'ять сонетів із книги “Подих волі” //Літ. Україна. – 1996. – 24 жовт.

417. Тимочко П. До тернопільських гімназистів; Український псалом; Ровесникам, що полягли під Бродами; До друга; Скорботний сонет; Радіймо – не забуваймо: [Вірші] //Тернопіль: Українська гімназія в Тернополі. 1898-1944. Дод. №3. – Тернопіль, 1992.- С.37-39.

418. Тимочко П. Мій родовід; Переклади: [Вірші] //Тернопіль: Тернопільщина літературна. Дод.№2. – Тернопіль, 1991. – С.73-74.

419. Тимочко П. Молитва в день незалежності України:[Вірш] //Свобода. – 1996. – 22 серп.

420. Тимочко П. “Отямся, люде, спину розігни”: [Вірші] //Відродження. – 1991. – 27 лип. – (Поети-земляки).

421. Тимочко П. Покаймося!; Страх; Мутація; До №; Минулих днів не доганяю...: [Вірші] //Подільське слово. – 1993. – 27 берез.

422. Тимочко П. Я слухаю в Івачові Іванну: [Вірш] //Вільне слово. – 1995. – 7 жовт. – (До невисихаючої криниці добра, любові, мужності).

423. Тимочко П. “Богославень”:[Про книгу] //Літ. Україна. – 1994. – 21 лип.

424. Тимочко П. Галицькі Крути: До 50-ліття битви під Бродами //Тернопіль вечірній. – 1994. – 20 лип.

425. Тимочко П. Інтелект і мова: Письменницький роздум //Літ. Україна. – 1997. – 7 серп.

Те ж: Тернопіль вечірній. – 1997. – 13 серп.

426. Тимочко П. Люди ми чи не люди? //Свобода. – 1995. – 1 серп. – (Наші ювіляри).

427. Тимочко П. Мертвяцьке зубоскальство:[Полеміка] //Тернопіль вечірній. – 1998. – 5 лют.

428. Тимочко П. “Оповідав Мирон рябої кобили сон...”: [Літ. роздуми авт. над твором Б.Демкова “Смерть Сонця” (Пасакалія)] //Тернопіль вечірній. – 1995. – 20 січ. – (Палеміка).

429. Тимочко П. Не ведіть нас назад Олександр Олександровичу: Голові Верховної Ради України О.О.Морозу: [Відкритий полемічний лист] //Свобода. – 1998. – 7 лют.

430. Тимочко П. “Тобі хвали не проспівую...”: [Розм. з поетом вів Є.Зозуляк] //Вільне життя. – 1995. – 1 серп.

431. Тимочко П. “Хто не бачить Європи в Україні, той не побачить її і в Парижі, і в Лондоні”: [Про роботу письменника над перекладами творів Гете] //Ровесник. – 1997. – 17 жовт.

432. Тимочко П. Час і себе шанувати //Київ. – 1995. - №1. – С.9-10.

433. Лауреати премії імені М.Рильського: [П.Тимочко за переклади книг з німецької та польської мов] //Літ. Україна. – 1998. – 2 квіт.

434. Сорока П. Два життя Петра Тимочка. – Тернопіль: Тайп, 1999. – 81с.

435. Ониськів М. Перекладацький ужинок Петра Тимочка – окраса поетичного року //Тернопілля'97. – Тернопіль, 1997. – С.389.

436. Ювілейна книга Української гімназії в Тернополі 1898-1998: До сторіччя заснування /За ред. С.Яреми. – Тернопіль ; Львів: НТШ; Львівське крайове т-во «Рідна Школа», 1998. – 736с.

С.8,260,262,263,296:

П.Тимочко.

437. Гайда В. Нова книжка Петра Тимочка “В стрімкім потоці часу та подій” //Тернопіль вечірній. – 1996. – 22 черв.

438. Гайда В. Петро Тимочко: “Література, що руйнує людську душу, не має права на існування...” //Тернопіль вечірній. – 1998. – 21 січ.

439. Гром’як Р. Петрові Тимочкові – 70: Вітаємо ювіляра //Літ. Україна. – 1995. – 17 серп.

440. Поезія наших земляків: [Біогр. довідка та підбірка віршів] //Соломія. – 1997. - №3 (жовт.-листоп.). – С.7.

441. Поезії німецького митця переклав наш земляк //Свобода. – 1997. – 19 лип.

442. Сорока П. “Всім у житті сповідатись урешті пора наступає...” //Русалка Дністрова. – 1995. - №9 (квіт.).

443. Сорока П. Творчий злет Петра Тимочка //Свобода. – 1997. – 4 верес.

444. Сорока П. Як розірвати фатальний ланцюг?: Роздуми над п'єсою П.Тимочка “Трагедія зради або Українська трагедія” //Русалка Дністрова. – 1993. – 13 лип.

445. Тарасенко В. Біль душі Петра Тимочка видав “Каменяр”:[Про нову книжку “Із болем у душі”] //Тернопіль вечірній. – 1995. – 13 груд.

446. Хміляр Л. Така нелегка творча доля... //Подільське слово. – 1995. – 29 лип.

447. Тимочко Петро (1.УШ.1925) – укр. поет, перекладач, громад. діяч //Ткачов С., Ханас В. 250 імен на карті Тернопілля: Польсько-укр. культ. взаємини. – Тернопіль, 1996. – С.43.

448. Тимочко Петро: [Біогр. довідка] //Ювілейна книга Української гімназії в Тернополі 1898-1998: До сторіччя заснування /За ред. С.Яреми. – Тернопіль; Львів, 1998. – С.681-682. – Фото. Бібліографія.

БОРИС ХАРЧУК
(13.09.1931-16.01.1988) –
УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК

Народився Борис Микитович Харчук 13 вересня 1931 року в селі Лози Збаразького району, в селянській родині.

Середню школу закінчив у Вишнівці. Далі навчання на філологічному факультеті Кременецького педагогічного інституту (1950-1952р.р.).

За складання пародій на керівництво, був відчислений з інституту. Переїжджає до Полтави.

Після закінчення Полтавського педінституту, навчається на вищих літературних курсах в Москві. Деякий час працює на журналістській ниві.

Член Спілки письменників України з 1958 року.

Автор повісті “Йосип з гроша здачі”, романів “Волинь” (тетралогія, 1959-1965), “Майдан” (1970), “Хліб насущний” (1976); “Довга дорога” (1979), оповідань.

Помер 16 січня 1988 року у Ризі.

Похований у Києві.

ЛІТЕРАТУРА

449. Харчук Б. Волинь: Роман. Тетралогія. – К.: Дніпро, 1988.

Кн.1-2. – 567с.

Кн.3-4. – 751с.

450. Харчук Б. Довга гора: Роман. – К.: Рад. письменник, 1979. – 293с.

451. Харчук Б. Кривняки: Роман. – К.: Дніпро, 1985. – 514с.

452. Харчук Б. Місяць над майданом: Роман. – К.: Рад. письменник, 1971. – 280с.

453. Харчук Б. Хліб насущний: Роман. – К.: Рад. письменник, 1976. – 246с.

454. Харчук Б. Горохове чудо: Повість. – К.: Веселка, 1968. – 112с.

455. Харчук Б. Йосип з гроша здачі: Повість. – К.: Веселка, 1969. – 140с.

456. Харчук Б. Невловиме літо: Повісті. – К.: Рад. письменник, 1982. – 343с.

457. Харчук Б. Неслава: Повість. – К.: Рад. письменник, 1968. – 130с.

458. Харчук Б. Подорож до зубра: Повісті /Худож. Д.О.Лукомський. – К.: Рад. письменник, 1986. – 368с., іл.

459. Харчук Б. Помста: Повість та новели. – К.: Веселка, 1970. – 279с.

460. Харчук Б. Розстріляні ночі: Нариси. – К.: Дніпро, 1979. – 66с.

461. Харчук Б. Далека стежка до весни: Повість //Вітчизна. – 1983. - №4. – С.20-62.

462. Харчук Б. Облава: Повість //Київ. – 1983. - №11. – С.79-101.

463. Харчук Б. Ой Морозе, Морозенку: Повість-легенда //Вітчизна. – 1983. - №12. – С.24-47.

464. Харчук Б. Мар’яна: Повість //Вітчизна. – 1986. - №4. – С.19-89.

465. Харчук Б. Останні оповідання: (“Слово”; “Іде”; “Вйо”; “Постріляний”; “Порубаний”; “Нічна стежка”) //Київ. – 1991. - №1. – С.9-18.

466. Харчук Б. Свічка //Оповідання-87. – К., 1988. – С.345-365.

467. Харчук Б. Смерть у Москві: Оповідання //Київ. – 1993. - №11. – С.8-17.

468. Харчук Б. Чортів закрут: Новела //Вільне життя. – 1983. – 16 трав.

469. Антонюк-Следзінська Л. Борис Харчук і Крем’янеччина //Діалог. – 1997. – 28 черв.

470. Борис Харчук – родом і серцем з Волині //Гром’як Р. Література Золотого вересня. – К., 1989. – С.228-250.

471. Борчук А. “І трапилося непередбачене...”: Штрихи до портрета Б.Харчука //Русалка Дністрова. – 1994. - №17.

472. Будзан Г. Літописець Волині //Народне слово. – 1991. – 16 серп.

473. Василюшин О. Борис Харчук і “Просвіта” //Вільне життя. – 1993. – 22 черв. – (Рядок з біографії краю).

474. Василюшин О. Слава і “Неслава” Бориса Харчука //Вільне життя. – 1992. – 22 трав.
475. Гнатюк І. Таврований доносами //Дзвін. – 1991. - №9. – С.141-144.
476. Гром”як Р. Невичерпність //Літ. Україна. – 1983. – 27 жовт.
477. Гром”як Р. Художні обрії Б.Харчука //Вільне життя. – 1981. – 13 верес.
478. Дзюба Г. І тільки ненька не засне... //Народне слово. – 1991. – 13 верес.
479. Мельничук Х. Звучить слово майстра //Колгоспне життя. – 1990. – 12 трав.
480. Моліцька Г. Харчукова світлиця //Свобода. – 1992. – 24 листоп.
481. Слабошпицький М. Побачити в дорозі: Спогад про Б.Харчука //Україна. – 1991. - №15. – С.12-13.
482. Сорока П. Дорога до сина: [Образ матері в творах Б.Харчука] //Вільне життя. – 1989. – 30 лип.
483. Сорока Я. “Слово живе, коли обкипить кров”ю”: [Про дружбу Б.Харчука та Я.Сороки] //Русалка Дністрова. – 1994. - №4.
484. Сорока Я. Таким пам”ятаю Бориса Харчука: Спогади. Фрагмент //Тернопілля”96: Регіон. річник. – Тернопіль, 1997. – С.470-472.
485. Харчукова криниця. – Збараж: Пегас, 1992. – 31с.
486. Харчук Р. Про батька //Слово і час. – 1992. - №1. – С.54-55.
487. Чернихівський Г. Борис Харчук і Крем”янеччина //Русалка Дністрова. – 1996. - №14 (лип.).
488. Чернихівський Г. Співець отчого краю //Рад. село. – 1986. – 27 лют.

ЗІНОВІЙ ШТОКАЛКО

(25.05.1920-28.06.1968) –

ЛІКАР, СПІВАК, БАНДУРИСТ,
КОМПОЗИТОР, ПРОЗАЙК, ПОЕТ

Зіновій Штокалко народився 25 травня 1920 року в с.Кальне Козівського району.

Навчання в Львівському медінституті було перервано війною.

З.Штокалко був арештований німецькою окупаційною владою і запроторений до в”язниці в Берліні.

З 1952 року проживав в Америці. Був відомий не лише як учений-лікар, але як прекрасний співак, бандурист-віртуоз, композитор-новатор, талановитий поет і прозаїк.

Автор збірки поезії та прози “На окраїнах ночі” (1977); публікацій художніх творів у колективних збірниках, в т.ч. в антології “Координати” (Мюнхен, 1969) та в перекладах.

Помер доктор З.Штокалко 28 червня 1968 року у Нью-Йорку.

ЛІТЕРАТУРА

489. Баран М. “А у кобзи струни дивні...” //За вільну Україну. – 1995. – 27 трав.
490. Баран М. Чарівник бандури //Русалка Дністрова. – 1995. - №13 (черв.).
491. Волинець Н. Повернувся до рідної землі //Жайвір: Літ.-мист. іст.-краєзнав. альманах. - 1995. – трав.
492. Гладун Л. Повернення //Західна Україна. – 1992. - №21 (трав.).
493. Костецький І. Молодий бандурист //Жайвір: Літ.-мист. іст.-краєзнав. альманах. – 1995. – трав.
494. Мельничук Б. Штокалко Зіновій (псевд. Зіновій Бережан, 25.05.1920, с.Кальне Козівськ. р-ну – 28.06.1968, м.Нью-Йорк, США) – кобзар-бандурист, композитор, поет, прозаїк, лікар, художник //Тернопіль вечірній. – 1997. – 19 берез.
495. Подуфалий В. Багатогранний талант //Храм книги: Літопис Бережан. регіон. центру укр. книги. – Бережани, 1994. – С.99-103.

Подаються фрагменти творів.

496. Подуфалий В. Композитор, бандурист, співак //Селянська доля. – 1991. - 28

трав.

497. Подуфалий В. Штокалко Зіновій //Тернопіль. – 1993. - №3. – С.45.

498. Прус Р. Зіновій Штокалко //Жайвір: Літ.-мист. іст.-краєзнав. альманах. Спец. вип., 1993. – С.13.

499. Пундій П. Зіновій Штокалко //Жайвір: Літ.-мист. іст.-краєзнав. альманах. – 1995. – трав.

500. Савчук В. Скальпель, перо і бандура //Бережанське віче. – 1993. – 28 серп.

501. Штокалко Зіновій Павлович (25.05.1920-28.06.1968) //Митці України: Енцикл. довідн. – К., 1992. – С.660.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК
(номери, виділені в круглих дужках,
відображають матеріали про особу)

Антонюк-Следзінська Л.	469
Арсенич П.	247, 290
Баб'як П.	45
Баглей Л.	283
Баран М.	489, 490
Барна В.	342, 343
Бердник М.	160
Бережанська земля	273
Бідулько В.	360
Блажкевич І.	1-11, (12-45)
Богун Д.	317
Борці за возз'єднання	248, 361
Борчук А.	471
Бубній П.	249, 370
Буденний Г.	12, 390, 472
Бурма В.	13
Бутрим А.	174
Бучко Д.	14
Буяк Я.	371
В.Т.	373
Василишин О.	473, 474
Відкриття пам'ятника	391
Вікторов В.	53
Вістюк Г.	16
Венгер Б.	15
Веретюк О.	250, 251, 372, 387
Виливчук-Вавровий Ю.	46-52, (53-67)
Возна Р.	110
Волинець Н.	491
Волощук М.	68-71, (72-75)
Вшанували славного земляка	111
Габор Н.	344
Гайда В.	437, 438
Гарасимів М.	291, 294
Герасимчук Я.	113
Герета І.	17, 18,76-86, (87-100)
Герета О.	(82, 84)
Гете Й-В	407
Гжицький В.	101-109, (110-138), 284
Гладун Л.	492
Гнатюк І.	114, 139-159, (160-171), 475
Гнатюк М.	374
Гнізний І.	392
Головин Б.	115, 375, 376
Горак Р.	19, 377
Горбаль М.	172, 173, (174, 175)
Гордасевич Г.	176-220, (221-227)

Гордій М.	79
Городиський Л.	280
Горошко Ю.	228,229, (230,231)
Гром"як Р.	222, 439,470,476,477
Гуменюк В.	116
Гуменюк Г.	116
Гущак І.	117
Демиденко П.	118
Демків Б.	20,89,302, (428)
Демченко В.	80
Дем"ян Г.	160
Денисенко В.	284
Дерій В.	21
Дзюба Г.	478
До джерел любові і болю	345
До невисихаючої криниці добра, любові, мужності	22
Добровольський М.	318
Домбровський О.	275
Друневич М.	67, 138, 271
Дубас М.	232, (233, 234)
Дуда І.	295
Дудар С.	252
Дучилінська О.	(19)
Єдлінська У.	378, 393
З архіву письменниці Іванни Блажкевич	23
Заверуха І.	240
Заславський І.	281
Заслужений перед українством	362
Зборовський А.	161
Зінчишин І.	280
Зозуляк Є.	430
Іваничук Р.	119
Іванко Н.	67, 138, 271
Іванчук А.	235-237, (238-244)
Косар М.	272, (273, 274)
Кічура М.	245, 246, (247-258)
Кедрин І.	363
Козозик І.	247
Коковський Ф.	259-261, (262-271)
Копняк М.	285
Косів М.	90
Костецький І.	493
Кохановський Ян	408
Кравченко О.	356
Кудлик Р.	120
Курис Г.	121
Кучер Р.	366
Кушнір О.	91
Кушнерук Г.	241
Лауреати премій імені М.Рильського	433
Ліберний О.	94, 346, 347

Література до знаменних і пам'ятних дат Тернопільщини на 2000 рік	67, 138, 271
Литвин М.	(86), 92, 93
Лубківський Р.	122-124
Людина полум'яного серця	242
Мазурчук В.	163
Малевиц А.	379, 380
Марусевич М.	125
Махно В.	303
Медведик П.	44,126,229,262,296,381
Мельник В.	127, 128
Мельничук Б.	129,340,348,349,494
Мельничук Х.	479
Моліцька Г.	480
Мороз О.	(429)
Мороз-Стрілець Т.	254
Негода В.	81
Нечиталюк М.	263
Николишин Д.	288,289, (290-297)
Нові лауреати премії імені братів Лепких	88
Нові члени Спілки письменників України	233
Новоринський В.	298, (299)
Ониськів М.	130,131,264,382,435
Осадчук П.	24
Остап'юк О.	25
Павуляк Я.	300,301,(302-304)
Пасічник Б.	164
П.С.	350
Передирій В.	26
Петренко М.	132
Петришин І.	395
Плішко С.	351
Погребенник Ф.	255
Подуфалий В.	265, 495-497
Поезії німецького митця переклав наш земляк	441
Поезія наших земляків	440
Портрет Іванни Блажкевич	27
Премія імені Іванни Блажкевич	40
Присяжний В.	95
Про відзначення нагородами України працівників культури і мистецтв	87
Про присудження Державних премій України імені Т.Шевченка	339
Про присудження Національної премії України ім.Т.Шевченка	159
Прус Р.	498
Пундій П.	499
Радосівський Г.	305-316, (317-320)
Романюк П.	383, 384
Рубльов О.	367
Рузанов О.	383, 384

Савак Б.	28, 96
Савчук В.	29, 72, 500
Сакс Г.	409
Сапеляк С.	321-338, (339-356)
Світлій пам'яті Ю.Виливчука-Ваврового	54
Сенатович О.	30
Скорботна пісня України	353
Слабошпицький М.	481
Следзінська Л.	165
Сорока П.	97-99,166,434,442-444,482
Сорока Я.	(483), 484
Строцьонь Л.	385, 394
Стельмах М.	100
Стельмашук С.	229
Страждання і невгнутість Степана Сапеляка	354
Студинський К.	357-359, (360-399)
Ступінський В.	266
Стус В.	(411)
Сушкевич В.	223
Тарасенко В.	445
Тернисті дороги Юхима Ваврового	55
Тернопіль	81
Тимочко П.	133,386,400-432,(433-448)
Ткаченко Н.	224
Ткачук М.	243,355,387
У півстолітніх змаганнях	369
Фарина І.	56,57,230,231,319
Федорів Р.	134
Фогельвайде В.	410
Хаварівський Б.	396
Ханас В.	41
Харчук Б.	449-468, (469-488)
Харчук Р.	486
Харчукова криниця	485
Хміляр Л.	388,446
Хома В.	31-39, 45, 73-75, 256, 268, 274
Хоч із запізненням...	320
Чепіль Д.	81
Чернихівський Г.	52,55,58-67,167,225,226,487,488
Черченко Ю.	367
Човна мого буря не поборе	244
Чопик Р.	389
Шевченко Т.	(15,31)
Штокалко З.	(501)
Штрихи до портрета Марії Кремінярівської	279
Ювілейна книга Української гімназії в Тернополі 1898-1998	436
Юринець І.	168
Якель Р.	356
Ярема С.	413, 436
Ярчук С.	287

ЗМІСТ

Бубній П. Пісня з-за ґрат
Від укладача
Іванна Блажкевич
Юхим Вавровий
Микола Волощук
Ігор Герета
Володимир Гжицький
Іван Гнатюк
Микола Горбаль
Галина Гордасевич
Юрій Горошко
Микола Дубас
Адріан Іванчук
Мелетій Кічура
Франц Коковський
Микола Косар
Марія Кремінярівська
Федір Маковський
Дмитро Николишин
Василь Новоринський
Ярослав Павуляк
Григорій Радошівський
Степан Сапеляк
Кирило Студинський
Петро Тимочко
Борис Харчук
Зіновій Штокалко
Іменний покажчик